

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX Kaina 30 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, BIRŽELIS — JUNE 24, 1986

Nr. 122

Aušra Nr. 48(88)

Tarybinio kalinio memuarai

VLADAS LAPIENIS

(Tęsinys)

Pavalgius nuvedė į kitą kambarą, išėję pirstus juodais dažais ir paėmė keliuose popieriaus lapuose pirstų atspaudus (kiekvieno pirsto atskirai ir visų pirstų drauge). Po to nuvedė dar į kitą kambarą, pasodino ant kėdės, užkabino ant kaklo virvę, prie kurios buvo prišita metalinė lentelė, kurioje rusiškai buvo užrašyta mano pavardė, vardas, tėvo vardas, gimimo metai. Su ta lentele ant krūtinės mane fotografavo iš priekio ir iš profilio, su akiniais ir be akinių. Labai namalonu, kai su tavimi elgiasi taip, lyg būtum didžiausias plėšikas, pavojingas banditas ar vagis — recidyvistas...

Atsidūrus panašiose situacijose reikia prisiminti, kad Viešpaties planai dažnai mums nežinomi. Jo mintys ne visada mums suprantamos. Taip dar žiloje senovėje Dievas siuntė Egiptan Juozapą, kuris, brolių parduotas, pateko ten kaip vergas. Jis ten kentėjo, kol atėjo jo išaukštinimo laikas. Arba Jobo drama...

Dabar man labai tiko tie poeto žodžiai:

*Keturios sienos — sienos
mūrinės,*

*Langas apkaltas
Suvėžė mano laisvę krūtinės
Požemis šaltas.*

*Kūnas badauja, gelsta ir džiūsta,
Kraujas sustingęs.
Saulė pro langą nebeįsprūsta
Veidu meilingu.*

*Dienos kaip naktys rudenio
juodos*

*juodos
Ilgesio gausios,
Lieja į sielą nerimo nuodus,
Ašarom prausias.*

Bet poetas T. Šalčius guodžia kenčiantį žmogų:

*Nėšk, žmogeli, sunkų kryžių
Dyglių eidamas taku —
Nebeilgai čia kentėsi,
Nebeilgai bus sunku.*

*Kaip smarki audra praėina
Su perkūnija, žaibais,
O po to žemėlė džiaugias,
Gėris saulės spinduliais.*

*Taip praėis šios sunkios dienos,
Su jomis kantią, vargai...
Į dangaus linksmųjų rūmus
Atdarys vartus nūnai.*

Poetas tarsi su apaštalu šv. Petru sako: „Tuomet jūs džiaugsitės, nors dabar ir reikia truputį paliūdėti įvairiuose išmėginimuose“ (I Pt. 1, 6).

TARDYMAS

*Štai vieną išvedė tenai,
Kur tekistai, valdžios tarnai,
Grasins, baugins, kankins ir klaus,*

Draugas išduoti reikalaus.

Kaip prasmingi didžiojo mūsų arkivyskupo Mečislovo Reinio, nukankinto 1953 m. Vladimiro kalėjime, žodžiai: „Tebus pašlovinti nenusilenkę prieš netiesą — jie gyvens amžinai“.

Aš galvodavau, kad parengtinio tardymo metu siekiama objektyviai išaiškinti teisybę. Tačiau šios bylos tardymo eiga tokį mano galvą sugriovė, suardė į šipulius.

(Bus daugiau)

Japonai pradėjo rinkimų kampaniją

Tokioje. — Japonijoje prasidėjo oficiali rinkimų kampanija. Liepos 6 d. bus renkiami abu parlamento rūmai. Rezultatai gali nulemti dabartinio premjero Nakasonės pasakę, kad jis yra pareiškęs, kad dar sutiktų vadovauti vyriausybei trečiąjį dviejų metų terminą.

Premjeru tapti norėtų ne vienas liberalų partijos vadas. Jei ši partija laimėtų labai didelių skirtumų, jei parlamente gautų daug didesnę daugumą, Nakasone galėtų būti perrinktas partijos pirmininku ir tuo pačiu taptų premjeru. Neabejojama, kad liberalai rinkimus laimės, tik neaišku, kokia dauguma. Partija aiškia daugumą pralaimėjo prieš trejus metus ir dabar valdo koalicijoje su panašiu pažiūrų konservatorių, kurie iš liberalų partijos pasitraukė 1976 m.

Liberalų partijos daugumai užtektų parlamente laimėti 257 vietas, tačiau partijos tikslas gauti žemuosiuose rūmuose 271 ar daugiau vietų. Tuo atveju partijai tektų ir įvairių parlamento komitetų pirmininkų vietas.

Aukštuosiuose rūmuose liberalų demokratų partija turi daugumą, kurią rinkimuose išlaikys. Šis japonų senatas renkamas kas treji metai, susideda iš 252 atstovų. Šiuose rinkimuose palista tik pusė visų vietų. Liberalai dabar

tiniame senate turi 136 atstovus, triskart daugiau negu stipriausioji opozicijos — socialistų partija.

Masiname mitinge premjeras Nakasone pasakė, kad jis pravedė Japonijos biurokratijos reformas, pertvarkė švietimo sistemą ir pagerino geležinkelio padėtį. Jis norėtų testuoti užbaigti pradėtus darbus. Ar jam ši proga bus duota, priklausys nuo balsuotojų.

132 valstybės pasmerkė P. Afriką

Paryžius. — Tarptautinėje konferencijoje 132 pasaulio valstybės paskelbė reikalavimą paskelbti rasistinei Pietų Afrikos vyriausybei ekonomines sankcijas. Konferencijos svarbių klausimų sumažėjo, nes joje nedalyvavo svarbių prekybos valstybės: Amerika, Britanija ir Vakarų Vokietija. Kitos dvi: Japonija ir Prancūzija konferencijoje dalyvavo stebėtojomis. Palyginus su kitomis šalimis, Australija konferencijoje laikėsi nuosaikiai ir pasmerkė rezoliucijos pareiškimus apie „kovą visais būdais“, sakydama, kad Jungtinių Tautų charta draudžia imtis ginklo prieš kitą valstybę, nors ir kaip nepatiktų jos socialinė, politinė sistema.

A. A. vysk. Ansas Trakis

Mirė vysk. A. Trakis

Chicago. — Birželio 22 naktį staigiai mirė evangelikų liuteronų vyskupas Ansas Trakis, Chicagos Tėviškos parapijos klebonas, tos parapijos steigėjas.

Vysk. A. Trakis gimė 1912 m. birželio 2 d., Kuršelių kaime, Trušelių valsčiuje, Klaipėdos apskrityje pasiturinčių ūkininkų Trudės Baltrytės ir Miko Trakių šeimoje. Ansas buvo septintasis vaikas iš trylikos vaikų. Keturi mirė jauni. Anso tėvas buvo sakytojas — liaudies pamokslininkas, pasižymėjo puikia iškalba.

Ansas Trakis 1934 m. baigė Vytauto D. gimnaziją Klaipėdoje, 1934-36 m. studijavo VDU evangelikų teologijos mokslus ir humanitarinių mokslų fakultete. Išvykęs Šveicarijos studijavo Bazilio universitete teologiją ir filosofiją. Mokslus baigė 1940 m. vasario 24 d. Tais pačiais metais liepos 28 d. Tauragėje ordinojamas kunigu. Pastoracinį darbą dirbo Tauragės ir Šilalės evangelikų-liuteronų parapijose.

Karo metais A. Trakis keliavo per stovyklas, 1945-47 m. Hofo mieste Bavarijoje buvo vikaras, politinių ir karinių stovyklų kunigas. Po karo dirbo lietuvių pabėgėlių stovyklose Bamberge, Vunsiedelyje, Schweinfurte pastoracinį darbą. Drauge organizavo lietuvių evangelikų Sinodą ir Bažnyčią tremtyje. Nuo 1948 m. buvo Lietuvių Ev. liut. Bažnyčios tremtyje vicesenjoras. Nuo 1951 m. Chicagos Tėviškos parapijos klebonas, patarnavęs ev. liut. parapijoms Toronto, Collinsvillėje, Detroito, Clevelande, Montreaulyje. 1955-57 m. buvo Augustano teologijos seminarijos sisteminės teologijos lektorius Rock Islande, Ill. Dalyvavo Ženevos ekumeniniuose seminaruose, atstovavo lietuvių evangelikų jaunimui Pasauliniuose Bažnyčių suvažiavimuose Oksforde (1936-1938). Velionis redagavo „Evangelikų žodį“, 1952 m. paruošė Palydovą lietuviui evangelikui svetur, 1957 m. paruošė ir redagavo Evangelikų giesmyną su maldomis.

Reiškėsi visuomeninėje veikloje. Jaunystėje buvo „Aušros“ moksleivių draugijos valdybos narys, universiteto choro, studentų sąjungos valdybos, nuo 1949 m. evangelikų skautų vyriausias dviasios vad. Amerikoje veikė BALFE, globojo savo parapijos jaunimo būrelius, chorą, liutuanistinę mokyklą, prisidėjo prie Kristijono Donelaičio liutuanistinės mokyklos įsteigimo. Paskutiniu metu dirbo BALFO direktoriaus ir centro valdybos vicepirmininko pareigose, veikė Lietuvių Bendruomenėje, Mažosios Lietuvos draugijoje. Skautų sąjungos yra apdovanotas Lelijos ir Geležinio Vilko ordinais. A. Trakis 1984 m. buvo ordinojamas vyskupu.

Velionis giliai liūdintis paliko savo parapijos narius, žmoną Adelę, sūnų Martyną su šeima.

Ispanų rinkimai

Madridas. — Ispanijos parlamento rinkimuose premjero Gonzalez socialistų partija išlaikė savo persvarą. Iš 350 parlamento vietų socialistai laimėjo 184 (anksčiau turėjo 202). Premjeras paskelbė rinkimus 4 mėnesiais anksčiau, norėdamas gauti didesnę daugumą, kas jam nepavyko dėl regioninių partijų pasisiekimų.

Svarbiausia opozicijos partija, vadovaujama buvusio Franco ministerio Fraga Iribarne, turėjo parlamente 106 vietas, dabar turės 105. Buvusio premjero Adolfo Suarez vadovaujamas demokratinis socialinis centras 1982 m. turėjo 2 vietas parlamente, o dabar turės 19 vietų.

Ispanijos kairieji buvo susigrupavę apie komunistų partiją vadą Santiago Carrillo, 73 m. amžiaus, civilinio karo veteraną. Jis net pralaimėjo savo parlamente turėtą vietą, nors komunistų blokas, agitavęs už amerikiečių karių išvežimą iš Ispanijos, padidino savo atstovų skaičių parlamente iš 4 iki 7. Regioninės katalanų, baskų ir kt. partijos pravedė į parlamentą

TRUMPAI IŠ VISUR

— Prezidento Reagano sveikata praėjusią savaitę buvo patikrinta Bethesda karo laivyno ligoninėje. Žarnyne rasti du nepiktybiniai polipai išimti. Pernai liepos 13 d. išimtos vėžio žymės nepasikartoję, paskelbė ligoninės gydytojai.

— Libane buvo paleisti du prancūzai žurnalistai, laikyti įkaitais nuo kovo 8 d. Jie du per Siriją grįžo į Paryžių. Beiruto spaudos paskelbti teroristų pareiškimai sako, kad Prancūzija pradėjo keisti savo politiką, todėl nutarta paleisti du įkaitus. Libane dar kalina mi septyni prancūzai, šeši amerikiečiai, du anglai, vienas ašis, vienas Pietų Korėjos pilietis, vienas italas ir du Kipro salos gyventojai.

— Kuvaio policija aiškina, kas padegė naftos rafineriją, nes nustatyti aiškūs sabotazo veiksmai.

— Filipinų prezidentė Aquino paneigė gandus, kad kariuomenė planuoja nuversti jos vyriausybę.

— Graikijoje suimtas sovietų pramoginio laivo „Feodor Šalapiin“ kapitonas K. Sarokin. Graikų laivui — vilkikui temptant laivą iš Pirėjų uosto, kapitonas įsakė laivui plaukti pilnu greičiu pirmyn. Vilikikas buvo sužalotas, nuskendo, žuvo vilkiko mašinistas, kiti penki jūreiviai išsigelbėjo.

— Kinijos komunistų vadai Hu pareiškė prancūzų televizijoje, kad Kinija iki 1990 m. padvigubins prekybą su Prancūzija ir pasikeis prekėmis už 14 bil. dol. Jis pareiškė, kad politiniai ryšiai su Sovietų Sąjunga labai sunkiai derinami, dar nėra jokios pažangos, nors ekonominiai ryšiai pagerėjo.

— Amerikos vartotojų prekių kainos gegužės mėn. pakilo 0.2 nuoš.

— Maniloje įvyko buv. prezidento Marcos šalininkų demonstracijos, buvo smurto veiksmų, septyni sužeisti, 16 suimtų. Filipinų vyriausybė pakeitė nuomonę ir pareikalavo, kad Amerika išsivartų buv. prez. Marcos, nes jis dar daug kišasi į Filipinų politinius reikalus.

— Pietų Afrikoje Durbanė trys bombos sukėlė gaisrus, teko evakuoti keturis kino teatrus ir daug gyvenamųjų namų.

— Britų medicinos žurnalas pranešė apie padarytą „dalinį abortą“. Nėščia moteris laukėsi penkių kūdikų, kurių šeima nenorėjo. Trys buvo aborto keliu nužudyti, palikti tik du.

— Washingtono valstijoje jau mirė du žmonės, paėmę Exedrin vaistų kapsulių formoje. Bristol Meyers vaistų bendrovė visus vaistus atšaukė iš parduotuvių lentynų, nes paaiškėjo, kad kai kuriose kapsulėse buvo cianido nuodų. Policija aiškina, kas juos ten įdėjo.

— Arabų spauda rašo, kad Libano prezidentas Gemayelis slapta lankėsi Saudi Arabijoje ir matėsi su karalium Fahdu.

— Numatytas Sirijos ir Irako ministerių susitikimas buvo atidėtas nes jam reikia „platesnių pasirengimų“.

34 atstovus (anksčiau turėjo 24). Laimėjo ir baskų separatistų vadovas Herri Batasuna. Baskai iš viso turės 21 atstovą, iš jų penki kovings ETA partijos atstovai.

Siūlo nutraukti ginklų varžybas

Washingtonas. — Praėjusią savaitę prezidentas Reaganas gan taikingoje kalboje užtikrino Kremliaus valdžią, kad jis nuoširdžiai nori ieškoti taikos ir mažinti ginklų lenktynes. Prezidentas kalbėjo apie numatomą antrąjį viršūnių susitikimą su Gorbaciovu, kuris pagal Ženevos susitarimą turi atvykti į JAV. Ateinančiais metais prezidentas Reaganas turėtų lankytis Sovietų Sąjungoje.

Paskutiniai abiejų valstybių vadų pareiškimai kelia išpūdį, kad tarp abiejų vyriausybių vyksta lenktynės, kas daugiau siekia taikos. Sovietų vadą Gorbaciovą šiose lenktynėse sunku pralenkti, nes jis jokios kalbos nepasako, nepamindamas taikos ir nusiginklavimo. Šitokia taikos „ofenzyva“ jau padarė didelį išpūdį Vakarų sąjungininkams. Kada gegužės mėn. pabaigoje Halifakse, Naujosios Škotijos provincijoje vyko NATO tarybos sesija, kurioje dalyvavo užsienio reikalų ministrai, pagrindinis dėmesys buvo skiriamas Rytų ir Vakarų santykių svarstymui. Ypač didelį nerimą sukėlė prezidento Reagano pareiškimas, kad JAV vėliau šiais metais ketina peržengti SALT II sutarties ribas. Net ir Washingtono kilo susirūpinimas Kongrese. Buvęs Amerikos delegacijos derybose dėl SALT vadovas Paul Wernke pasakė, kad dabartinis prezidentas „nori palaidoti visą ginkluotės kontrolės procesą“.

Komentatoriai tvirtina, kad pačioje administracijoje yra nuomonių skirtumas. Kremliaus spauda kaltino dėl šitokio prezidento noro nukrypti nuo anksčiau padarytų sutarčių „JAV militaristinius sluoksnius“. Jų pirmūnas esąs gynybos sekretorius Caspar Weinberger, kuris spaudai pasakė apie SALT sutartį: „Viskas labai paprasta. Mes nebesame susiaistę šio

Siūlo nutraukti ginklų varžybas

Siūlo nutraukti ginklų varžybas

Daug žuvusių Peru kalėjimuose

Lima. — Peru vyriausybė pažadėjo iširti kalėjimų sukilimo aplinkybes, pažadėjo nubausti kariuomenės vadus, kurie įsakė taip griežtai tuos kalėjimus vaduoti iš kalinių rankų. Peru katalikų vyskupo konferencija paskelbė, kad trijuose kalėjimuose žuvo 400 kalinių, jų tarpe daug komunistinės „Šviečiančio tako“ grupuotės veikėjų. Opozicija ir nuosaikesnė spauda kaltina socialdemokratų vyriausybę, kad ji pravedė masines skerdynes.

Vyriausybė buvo sudariusi „taikos komisiją“, kuri tikėjosi reformomis ir nuolaidomis užbaigti seniai vykstančias kovas su komunistų teroristais. Ta taikos grupė gavo didelį smūgį, nes paskelbė žinios, kad kariuomenė sušaudė kalėjimuose jau pasidavusius sukilėlius. Net ir moterų kalėjime žuvo dvi kalinės. Vien Lurigancho kalėjime žuvo 124 kaliniai.

— Los Angeles teisme buvęs ilgametis FBI tarnautojas R. Miller pripažintas kaltu šnipinėjęs sovietams. Jį suvedžiojusi sovietų emigrantė Svetlana Ogorodnikova, žadėjusi už slaptas žinias ne tik pinigų, bet ir savo meilę.

klaidingo susitarimo“.

Minėtame NATO ministerių suvažiavime Kanadoje Olandijos ministeris pareiškė žurnalistams, kad jis numato itin neramią situaciją šių metų pabaigoje, jei Washingtonas pažeis nustatytus limitus. Kanados premjeras pareiškė, kad NATO ir tikriausiai Kanados vyriausybė nepritar JAV nutarimui nebeatsižvelgti į sutarties nuostatus. Vak. Vokietijos ministras Genscher sesijoje pasakė, jog Reagano pareiškimas „neturi būti paskutinis žodis“. Jam pritarė ir Britanijos delegatas.

NATO ministeriams svarstant, kaip atsiliiepti į sovietų taikingus pareiškimus, Varšuvos sutarties valstybės birželio 12 d. paskelbė viešą „kreipimąsi į NATO valstybes, visas Europos šalis“. Varšuvos sutarties valstybės esančios nuomonės, jog „dabar labiau negu bet kada būtina ryžtingai veikti, imtis konkrečių priemonių, kad būtų nutrauktos ginkluotės varžybos, pereita prie tikro nusiginklavimo“.

Varšuvos valstybės siūlo smarkiai sumažinti visus Europos valstybių sausumos kariuomenės ir taktinės smogiamosios aviacijos, taip pat Europoje dislokuojamų JAV ir Kanados atitinkamų pajėgų ir priemonių komponentus. Drauge su įprastine ginkluote turėtų būti mažinama branduolinės operatyvinės taktinės paskirties ginkluotė, kurios nuotolis (veikimo spindulys) yra iki 1000 kilometrų. Geografinė sumažinimo zona — visos Europos teritorija — nuo Atlanto iki Uralo.

Šioje bloko programoje numatoma procedūra, kaip mažinti karines jėgas ir kaip patikrinti, kad jos tikrai yra mažinamos. Kreipimosi pabaigoje sakoma, kad „stiprinti pasitikėjimą ir sudaryti palankesnes sąlygas ginkluotei mažinti padėtų tokios priemonės, kaip zonų be branduolinio ir cheminio ginklo sudarymas žemyne, laipsniškas abiejų karinių sąjungų karinės veiklos mažinimas, jų dalyvių bendradarbiavimo plėtojimas.“

„Valstybės“ — Varšuvos Sutarties dalyvės labai atsakingai pareiškia, kad jos niekada, jokiomis aplinkybėmis nepradės karo veiksmų prieš kurią nors valstybę — nei Europoje, nei kitame pasaulio rajone, jeigu jos pačios netaps agresijos objektu. Ši pareiškima pasirašė septynių sąjungos valstybių vadai: Sovietų Sąjungos M. Gorbaciovas, Rumunijos N. Ceausescu, Vengrijos J. Kadaras, Rytų Vokietijos E. Honeckeris, Bulgarijos T. Živkovas, Čekoslovakijos G. Husakas ir Lenkijos V. Jaruzelskis.

KALENDORIUS

Birželio 24 d.: Jonas Krik. Simplicio, Algimantas, Budyte.

Birželio 25 d.: Vilimas, Febronija, Mantminas, Baigny.

ORAS

Saulė teka 5:17, leidžiasi 8:31.

Saulėta, temperatūra dieną 75 l., naktį 60 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKAI PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

VAISTAI DĖL SMEGENŲ SKLEROZĖS

Klausimas. Gerb. Dr. Adomavičiaus, maloniai prašau atsakyti, ką galėčiau patarti savo sergančiai Lietuvoje seseriai. Ji yra apie 70 metų amžiaus. Rašo, kad jos galvoje yra cerebralinis nepakankamumas. Todėl ji nieko negali, net per kambarį nepaeina ir jai labai galvą skauda.

Tyrė ligoninėje ir patarė gauti vokiškų vaistų ir juos suleisti: 30 ampulių Cerebrolizin, 1 gr. ir 30 ampulių Citomagsansurdil.

Mūsų vaistinėse nei tokios ligos, nei tokių vaistų nežino. Gal žinotumėte, kaip šiame krašte jos liga vadinasi, gal patartumėte kokių vaistų? Žinau, kad iš čia vaistų negalima įsigyti. O gal galiu?

Teko girdėti, kad kaimynas serga aneurizmo liga, kuri panašiai apsirėškia kaip ir mano seseriai Lietuvoje. Gal tai ta pati liga? Kaimynui darė operaciją, bet jau keturias savaites jis lyg daržovė ir nėra vilties kad pagerėtų.

Būsiu dėkinga už skubų atsakymą.

Skubus atsakymas. Blogiausia, kad mes elgiames kaip anas papaiškėlis su savu stogu: kam jo skylės taisyti, kad nelyja; o kaip dabar tas skylės taisyti, kad lyja? Tamsta lauki skubaus atsakymo, kada nei Tamsta, nei Tamstos sesuo visai netaisėte savo „kiauro stogo“ panašiai kaip čia minėtasis sklerozės visai nepaisėte tol, kol ji pasibeldė į jūsų sesers smegenis.

Ji turėtų džiaugtis išgyvenus 70 metų — ne visiems taip pasiseka. Kas ilgiau gyvena, tas turi užmokėti kai kuriomis negalėmis, dažniausiai sklerozė bei artritu.

Vienas galėtų pasakyti: atgyvenai tiek amžiaus — nėra ko norėti visą laiką sveikata džiaugtis, nes nėra mirties priežasties. Bet gydytojai taip nekalba ir sergantieji nenori tokios kalbos girdėti. Todėl neišmetinėkite vienas kitam, o bandykite dar vis tokiu ligoniui patarti.

Pirmiausia, jokie vokiški vaistai jai nebūtini ir dėl to savos galvos nesukit. Jei su 30 ampulių kas tikisi nuo mirtinos negerovės atsitolinti, tas negyvena ant šios žemės — tai tik svajonė. Per 70 metų kalkėjusios galvos arterijos nesiduos taip lengvai sutvarkomos, todėl ne nuo to galo reikia pagalbą teikti savo seseriai.

Visi turėtų iš Tamstos nelaimės pasimokyti štai kokių dalykų.

Turime visi žinoti, kad nors ir negalima paštu vaistų siųsti dabar į Lietuvą, bet gali vežti juos ten važiuodami, ar paprašyti, kad važiuojantis juos nuvežtų. „Sodyba“ tarpininkauja jau keliolika metų tuo reikalu. Gydytojas parašo vežančio vaistus vardą recepte. Nuveža netrukdomai vaistus. Taip ir Tamsta elkis. Kontrolieriai tuo reikalu ten yra labai žmoniški — jie žino kame reikalas.

Turi laikytis kiekvienas ten sergantis savo gydytojo nurodymų. Ne vaistų tegul jie ten iš Amerikos prašo, bet atsiunčia gydytojo nurodytos ligos vardą, o čia yra vaistų tokių ir tiek, kokių niekur pasaulyje nėra. Niekada tegul jie nepraso nei vokiškų, nei japoniškų ar kokių kitų vais-

tų, nes jų čia nėra ir nereikia kad būtų. Tik ligos vardas yra reikalingas čionykštiam gydytojui, o jis jau tada žinos kaip patarti ir kokių vaistų į tėvynę nusiųsti. Tą tiesą visi praneškite savoms giminėms — tegul nesikartos tas nuolatinis prašymas jiems suteikti čia nesamų vaistų.

Gerai, kad parašė ligos pavadinimą, nors ir su klaidomis. Tai liga, kada kaklo arterijos, nešančios kraują į smegenis, priskrenta ir nepadaudoda reikiama kiek kraujo smegenims. Ligonė iširta ligoninėje pagal ten esamas galimybes. Čia jai būtų padaryta tų arterijų nuotrauka ir pagal priskreito dydį būtų valomos tos arterijos. Tenai ji turi su sava negale susigyventi.

Galėtume jai išsiųsti vaistų prieš sklerozę (zinc sulfatą kapsulės po 220 mg., po vieną per dieną, pavalgius) ir kraujagyslių praplečiančių kapsulių (Niacino). Jų galima be recepto gauti vaistinėse. Sudėtingesnį receptą turi Sodybos vaistinė ir pagal ją gamina specialiai vaistinė „kombinuotą Niaciną“. Dar Gerimal vieno miligramo tabletės, trys per dieną. Tai ir viskas iš dar kiek naudingų vaistų tuo reikalu. Toks yra šio skyriaus patyrimas.

Jaunesnį visi turi imtis keisti savo gyvenimo nesveiką liniją ir pradėti sklerozę tolinančių maistų maitintis (vaisiai, daržovės, kiaušinio baltymai, neriebi varškė bei toks baltas sūris, daržovių aliejus, apsieinant visai be gyvulinių riebalų). Jai jau gerokai pavėluotas dalykas tokiu maistu šalinti sklerozę. Ji turi pagal galimybes tokio maisto prisilaikyti: neko jai nepakenks, tik padėti galės. Žinoma, ji turi tvarkytis visas kitas turimas negales, sakykim žinomą ar paslėptą cukraligę, pakeltą kraujospūdį, podagrą...

Smegenyse aneurizmas yra visai kita, opera tai vietinis smegenų arterijos pūslele išsidavimas silpnoje arterijos sienelės vietoje. Tai prigimta liga, ją turintieji gali turėti galvos skausmus panašius į migreną. Ji susekama padarius galvos arterijų nuotrauką. Žmonės besiskusdami galvos skausmais dėl tokios ligos sulaukia pusamžio ir miršta trūkūs tokiais arterinėmis pūslelėmis.

Dabar taip toli technikai pažengus, kartais mėginama operuoti, bet ne visada sėkmingai.

Kai intymumui sumenkus vaistai nepadaeda

Klausimas. Gerbiamas Daktare, daugiau 20 metų skaitau „Draugą“ ir su atidėjimu seku sveikatos skyrių, bet man rūpimų klausimų taip ir nerandu. Kaip žinote, tie laikraščiai kartais neatina, ypač čia į Kanadą.

Esu 64 metų sveikas, nerūkau ir negeriu. Esu bemokslis, dirbu fiziniui, nesunkiai. Mano žmona 54 m. sveika. Mano lytinis pajėgumas susilpo. Pirmiau intymumas budavo savaitinis ar retesnis. Norėčiau patarimo, gal yra tablečių gaunamų be recepto ir kaip tie vaistai vadinasi. Aš manau, kad Jūs receptus čia Kanadoje negalioja. Dekoju iš anksto ir laukiu parašant. Su pagarba.

Atsakymas. Visai pakeisk

Dipl. teisininkas Pranas Šulas Alvudo pažmonyje Lietuvio sodybos kalba apie pensininkų sveikatos apdraudą.

Nuotr. M. Nagio

Visų lietuvių mėgiamas labdaros darbų rėmėjas Normanas Buršteinas Alvudo pažmonyje Lietuvio sodyboje ragina pensininkus paklusti Alvudo jiems teikiams patarimams sveikatos srityje.

Nuotr. M. Nagio

galvosena apie tuo reikalu vaistus. Nesiduok apgaunamas nė vieno, įskaitant ir gydytoją, jei toks atsirastų ir Tamstai mėgintų patarti juos vartoti. Tai senoviškas galvojimas ir jis šiandien visai atmetinas. Jokie be recepto vaistai nenaudotini, o taip pat ir su kokio nors išnaudoto receptu gaunami.

Būtinai išsirtik per savo gydytoją savo sveikatai vispusiškai. Ypač intymumo srities organai turi būti urologui patikrinti. Visus nesklaidumus turimus sutvarkyti — be jokių vaistų būsi toks, koks buvai pirmiau. Ypač paslėpta cukraligė toki srityje daro sunkumus. Ji turi būti sutvarkoma. Dvasinis stovis, mityba, žmonos atsinešimas, paties higieniškas užsilaikymas ir jaunų dienų laike toje srityje elgsena čia turi didelės reikšmės. Toks nusilpimas, nesant jokios kūno negerovės, esti dvasinio pobūdžio. Čia klininis psichologas, ar net psichiatras galėtų talkinti.

NELAIMINGA LIGELĖ — KAS DARYTI?

Klausimas. Didžiai Gerbiamas Daktare Adomavičiaus, jei Tamstos myliata, oi kaip aš mylėčiau, kad Daktaras suteiktumėte delei mano ligos patarimą. Ką aš turiu daryti? Ta nelaiminga ligelė mane kankina jau du metėli. Iš mano kūno vanduo bėga ir bėga. Dienos laike aš turiu eiti į tualetą kas pusę valandos. Naktį turiu keltis iš lovos tris sykius ir eiti į tualetą.

Oi, kaip sunku žmogui gyventi. Už pagerėjimą mano sveikatos aš Daktarui pasiūsiu pinigų. Su gliaja pagarba.

Atsakymas. Nebūk toks apsileidęs dar du sekantys metus, o dar šiandien eik pas šlapimo takų gydytoją — urologą (urology doctor). Jis patars atsigulti ligoninėje ir išoperuos padidėjusią prostatą (vyro lyties liauką). Ji užkimšo šlapimo kanalą taip, kad iš šlapimo pūslelės negali visas šlapimas — vanduo kaip sakai, prasišalinti — tik maža dalis jo išteka nujūs tualetan. Tada greit pūslelė prisipilds ir Tamstą, Gerasis Lietuvi, taip jau vargina du metėlius. Esi lietuviškai kankinamas, bet toliau toks nebūk: eik gydytis ir tas negerumas bus pašalintas. Tada Tamstai nebus taip sunku gyventi, kaip buvo iki šiol.

Klausimas apie šizofreniją

Klausimas. Lietuviškas

ačiū už pereinamais metais Sveikatos skyriuje patalpintą straipsnį apie nusiminimą ar depresiją. Ligonė Lietuvoje buvo pasiūstas straipsnis ir vaistai Aventyl ir Imipramine-Tofranil pakaitalas. Ligonė yra apie 50 m. amžiaus ir kaip matyti iš gauto laiško nusiūsti vaistai nepadaeda, jos simptomai aštrėja ir atrodo, kad ji turi šizofreniją. Žinant, kad dabartinėje Lietuvoje yra beveik akla pasitikėjimas amerikietiškais vaistais, ligonė užsispyrusiai nori gauti kitų vaistų pabandyti. Gal būtų galimybės šį klausimą padiskutuoti Sveikatos skyriuje, o aš tą straipsnį vėl galėčiau ligonei persiųsti. Pageidautina, kad būtų nurodytas vaistų pavadinimas ir dozės jos gydymui. Kartu pridėdau ligonės originalų laišką.

Čia tik santrauka to laiško: Dienos eigoje ligos požymiai keičiasi: nepaprastas dvasinis slėgimas, kuris privertė verkėti. Stebint bet kokią aplinką, žmones, atsiranda baimė, kuri

pereina į spalvų baimę. Baisios mintys, baimė išprotėti. Didelis nerimas, neradimas vietos, viso kūno skausmų, drebejimas. Visokios priemonės neduoda jokių rezultatų. Be vaistų neužmiegu. Tarp žmonių negaliu ir viena negaliu pasilikti. Važiuoti visuomeniniu transportu negaliu — baimės jausmas. Pabuvus be vaistų pradeda akis verstį į viršų.

Nustatyta diagnozė: depresinė šizofrenija. Pasitarkite su gydytojais dėl vaistų.

Atsakymas. Gydykis pas vietos psichiatrą. Iš Lietuvos nuo tos ligos daugelis praieityje prašė vaisto Stelazine. Jai irgi jis tikėtų. Tai 2 mg. tabletės, po dvi į dieną imamos. Ir čia Amerikoje net labai sunkiais šizofreniniais atvejais šis vaistas sėkmingai naudojamas. Turi gydytojas tokią ligonę gydyti turėdamas Stelazine. Tamstai pasiūstas to vaisto reikalus platus mediciniškas aprašymas.

Mūsų kolonijos Pocono Mountains

PASIŽVALGIUS KALNUOSE

Apie porą valandų vakarų link pavaižiavus iš New Yorko 80-jų greitkelio, o vėliau kiek kryptelėjus į šiaurę, keliautojas atsiranda Pocono kalnuose, Pennsylvanijos valstijoje. Ši vietovė yra šios valstijos pažiba ir pasididžiavimas. Tai kurortinė vėda, į kurią, karščiams pradėjus kankinti, newjorkiečiai atskubą atsigalvinti. Šie kalnai (teisingiau kalneliai arba kalvos) nėra aukšti. Būdamas juose nesijauti, kad esi kalnuose. Jų aukštis nesiekia 2,300 pėdų virš jūros lygio. Geologai tvirtina tai esą seniausią kalną ir vadinamą plokščiais kalnais.

Temperatūros skirtumas tarp šių kalnų ir New Yorko miesto svyruoja tarp 10 ir 15 Farenheito laipsnių. Atsitinka kurioj, kad kalnuose sniegas krinta, o pavaižiavus žemyn apie 3-4 mylias — lietus lyja! Daugybė įvairių medžių dengia šiuos kalnus. Daugiausiai tai lapuočiai medžiai, bet vietomis randa ma nemažai ir spygliuočių.

Savo įvairumu čia neatsilieka ir gyvūnija. Graškios starnos būriais šokinėja. Jos gan drąsios. Apsilanko ir prie pat palangės. Jeigu kieno kieme atranda skanių gėlių, jomis ir „pasivaišina“, užsitraukdamas gėlių savininko rūstybę. Su tom graškiosiom starnom turėjau nuotyki, kuris galėjo liūdnei pasibaigti. Man besiliedžiant lėktuvui į aerodromą, staiga į nusileidimo taką išsoko jų visas būrys! Nieko tik nebėliko daryti, kaip tik vėl duoti pilną gazą ir kilti į viršų.

Šiuose miškuose randasi ir nemažai juodųjų meškų. Jos drąsios ir rektarčiai aplanko čia gyvenančius žmones. Jos drąsness net ir už starnas. Moka užkopti laiptais net į antrą aukštą ir patogiai įsitaisiusios ant laiptų pailsėti. Tuomet jau reikia šaukti miškininko pagalbą. Jis, atskubėjęs, neprasiųta svečią „pavaišina“ migdomaisiais vaistais ir jį „bemieganti“ išsigabena. Man pačiam teko akis į akį susitikti su dideliu lokiu berenkanč melnynas. Buvau krūmuose apie 50 pėdų nuo kelio. Už nugaros išgirdęs šakas traskant ir atsigrižęs, išvydau didžiulį beuogaujantį „draugą“. Kokiū būdu ir kas mane vėl iškėlė ant kelio — nežinau! Tai didesnieji gyvūnai, o smulkių žvėrelių — begalės.

Šiuose kalnuose ir jų artimoje aplinkoje yra daug išsimiestųjų mažų ir didesnių miestelių. Jų tarpe yra ir gan nemažų miestų, kaip pvz. Scranton. Jame gyvena nemažas skaičius lietuvių kilmės

gyventojų. Šiame mieste yra didelė ir graži Šv. Juozapo lietuvių bažnyčia, veikli ir nemaža savo narių skaičiumi Vyčių kuopa. Netoli nuo Scranton yra mažesnis miestelis su lietuviška Šv. Trejybės parapijos bažnyčia.

Anksčiau šiose apylinkėse gyvenė labai dideli skaičiai senųjų ateivių. Jie visi tuomet dirbo čia buvusiose anglių kasyklose. Dabar tų kasykų tik dulkių kalnai liudija apie jų buvimą. Su darbas šiose apylinkėse, kiek sunkiau, nei pramonės nei didesnių fabričių nėra. Čia gyvenant lengviausia gauti darbą moteluose, viešbučiuose, bei kitose panašiose vietose, kurių čia didelė daugybė. Jų yra mažų su vos keliolika kambarių, o taip pat yra ir labai didelių, puošnių, prabangių. Vienas iš didžiausių viešbučių, yra Mount Airy Lodge. Šis hotelis gali vienu metu aptarnauti virš 1,000 svečių. Jame ir aš pats vasaras praleidžiu „talkininkaudamas“.

p. palys

RAUDONOJO KRYŽIAUS VEIKLA

Suteikdamas pastogę, maistą, loveles, antklodes bei drabužius gaisro ištiktiesiems Chicagoje birželio 1, Raudonojo kryžiaus vidurio vakarų skyrius jau suteikė pagalbą 1,600-toje nelaimėje šiais metais. Tai rekordinis skaičius. Šiais metais iki birželio 1 d. Raudonasis kryžius pagalbą 2,639 šeimoms, 9,702 asmenims. Iš jų, 829 tebesinaudoja pagalba Raudonojo kryžiaus šeimų paramos darbuotojų pagalba.

Dauguma nelaimių Chicago apylinkėse yra gaisrai, bet yra ir kitų nelaimių. Nuo pernai metų liepos 1, Raudonasis kryžius buvo iškvietas į 1,564 gaisrus, 8 potvynių, 2 tornado ištiktas vietas, 10 transportacijos nelaimių ir 25 nelaimės susijusias su pavojingom gamybos atliekom.

Kadangi gaisrų skaičius labai pakilęs, Raudonasis kryžius bendradarbiauja su miestų gaisro apsaugos departamentu, lankant privačių namų savininkus ir nuomininkus ir mokant juos kaip apsisaugoti nuo gaisrų.

Raudonojo kryžiaus suteikiama pagalba visuomet suteikiama nemokamai, nesitikint ir neprastat atsimokėjimo. Tai privačių asmenų ir įstaigų suaukota dovana.

DR. LINAS A. SIDYS

AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Prima trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v.v. iki 6 v.v.
Susitarimui skambinti 436-3566

DR. ZIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. LAURAS KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — 337-1285

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS—161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Second class postage paid at Chicago, Ill.
Subscription Rates: \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.
Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Pašto išleidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atzymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Užsienyje	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Savaitinis (Sestad. pried.)	\$30.00	\$19.00	—

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisyti savo nuodžiara. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už kelbimų turinį nesaoko. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

SAVITVARDA

Jaunuoliui, kuris neprisiverčia dirbti tai, kas jam nepatinka, kuris negali pasiūvesti rimtam darbui — tenka dūsauti, lyg veikant vargus ir bėdas, — ir jis pasilieka vergas per visą savo gyvenimą.

F. W. Weber

Savęs tvardymą yra visų dorybių pagrindas, o taip pat didžiųjų vidaus nusiteikimų šaltinis.

Humboldt

DR. IRENA KURAS
KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisą perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 11-2

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. FR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4, 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Tel. 436-7700
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Sirdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALBIS PAULIS
ORTOPEDINĖS LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
„Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio ofisą perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0809
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel. 436-0100
10522 S. Cicero St., Oak Lawn, Ill.
Tel. 636-2992
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS ŠEBUTIS
INKSTŲ PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Sėd. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Edmundas Vizinas, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6;
šeštadieniais pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODO CHIRURGIJA
(Agliai nuimami ofisai)
2434 W. 71st Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Val. pirm., antr., ketv., penkt.
nuo 12 iki 6 v.v.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — 476-2400
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7;
antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; Rez. 246-6581
DR. E. DECKY
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANNA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujų ligos
Ne chirurginis išsijūstusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą:
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus.

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
TRADE CENTER BUILDING
9525 So. 79th Avenue, Hickory Hills
(Ant 95th St. 1 blokas į rytus nuo Roberts Rd.)
Tel. 598-0101 Val. pagal susitarimą

Tel. RE-lance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvio gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-3 val. popiet ir 5-7 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DANTŲ GYDYTOJOS
DR. IRENA KYRAS
PROSTHODONTICS — karūnėlės,
titelės, plokštelės ir bendroji praktika.
DR. LAURA KYRAS
2859 W. 90 St. Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

ATOSTOGOS IR STOVYKLOS

Kiekvienas žmogus, ypač sunkiai ir įtemptai dirbantis, turi teisę į vasaros meto atostogas. Dirbantieji įprastą tvarką gauna apmokamas atostogas, o moksleivių bei studentų atostogos tęsiasi 2-3 mėnesius. Tačiau daugelio studentų, kurie vasaros metu gauna darbą, atostogos sutrumpėja ir neretais atvejais jų kaip ir nebūna. Studijoms reikalingos lėšos nulemia atostogų laiką. Bet ipročio atostogų metu dirbti negalima peikti, nes darbas dažnai būna geresnė mokykla, kaip pats mokslas.

Nemazda lietuvių, ypač labiau pasiturinčių skaičius, atostogų metų paverčia kelionėmis šiose atostogose. Bet ipročio atostogų metu dirbti negalima peikti, nes darbas dažnai būna geresnė mokykla, kaip pats mokslas.

Stovyklos yra labai svarbi jaunimo fizinio ir dvasinio stiprinimo priemonė. Dabar stovyklavimo idėja mūsų šalyje yra labai populiari ir nereikia jaunimo organizacijų vadovų raginti stovyklas ruošti. Jei nepriklausomybės metais Lietuvoje stovyklų pradininkai buvo skautų organizacija ir jie nedaug šioje srityje turėjo „konkurentų“, tai dabar stovyklas ruošia ne tik skautai, bet ir ateitininkai, neolituai, mokytojai, Jaunimo sąjungos vadovai, Putnamo sesės. Lietuvių Bendruomenės vadovai. O stovyklų ruošimą ir stovyklavimą išsigijimą rėmė ir remia visa lietuviškoji visuomenė.

JAV-bėse ir Kanadoje didelių aukų ir darbo dėka buvo įrengta keletas gražių stovyklaviečių. Jų įrengimui neprašangiškai, bet vis dėlto pigiai. Maistas pigus, bet sveikas, lietuviškas. Įprasta tvarka dažniausia apsi-tarnauja patys stovyklautojai, jų motinos, tėvai. Vadovai dirba dažniausiai be atlyginimo, aukodami savo atostogų laiką. Apmokamų darbo rankų, palyginti, nedaug. Taigi stovyklavimas pigus ir dažniausia jaunimui prieinamas.

Čia reikia ypač išskirti visus mūsų stovyklų vadovus, vadovus, jų taktinius, instruktorius. Ir jeigu stovyklavimas yra malonus poilsio laikas, tai tikrai ne stovyklų vadovams, ne mamytėms, kurios intensyviai dirba virtuvėje, ūkio srityje ir kitur. Visi šie ir kiti vadovai sunkiai dirba, visą dieną laksto užsiėmę, o ir naktį dažniausia budi, kad mažesnieji galėtų saugiai ir ramiai miegoti.

Šiandien lietuviškos stovyklos jaunimo jau nėra vien tik pramoginės ar poilsinės. Jos turi virsti ir yra virtusios geriausiomis jaunimo auklė-

jimo ir liuanistinėmis mokyklomis. Taigi labai gerai daro tie stovyklų ruošėjai, kurie iš anksto suplanuoja kiekvienos stovyklavimo dienos liuanistinę programą, parenka vadovus jai praveisti, sutelkia prelegentus — teoretikus ir praktikus, pateikia reikalingą liuanistinę literatūrą ir moky-mo priemones.

Reikia stengtis (ir stengiamasi), kad stovyklautojai savo tarpe ir su vadovais tikrai lietuviškai kalbėtų, lietuviškai dainuotų ir pagal lietuvišką būdą bei papročius gyventų. Taigi lietuvių kalba turi būti duodami visi par-dymai, pranešimai, skaitomos paskaitos, vedamos disku-sijos, leidžiami stovykliniai laikraščiai. Žinoma, šių nuostatų nelengva laikytis ir noroms nenoroms nuo jų nukryptama, bet geros valios stovyklų vedėjai bei instruk-toriai — geri lietuviai patrio-tai, pasistengia vietoje ir atitinkamu laiku nukryptimus ištaisyti.

Ypač didelį dėmesį reikia skirti lietuviškų dainų puoselė-jimui bei ugdymui, nes graži ir melodinga mūsų daina stiprina tautinį susipratimą ir yra nesunkiai išmokstama net ti, kurie savo tėvų kalbą silpnai temoka ar jos visiškai nemo-ka.

Nepeiktinos ir stovyklos, ruošiamos lietuviškai ne-bekalbantiems jaunimui. Lietu-viškai nekalbantys mūsų jau-nimo dalis — įvykęs faktas, tiesa, labai nemalonas. Bet ir tokių jau savo tautos nereikia atskirti, atvirksčiai, reikia stengtis tam tikromis prie-monomis priirti, kad toks jaunimas lietuviškai galvotų, turėtų žinių apie savo tėvų bei protėvių žemę, na, ir lietu-viškai dainuotų. Praktika rodo, kad lietuviškai dainą tokie lietuviukai daug grei-čiau įsisavina, kaip pačią kalbą.

Lietuviškos, kad ir tik 2-3 savaitės, vasaros stovyklos, jeigu jos yra planingos, gerai organizuotos ir turi gerus vadovus, atlieka didžiulį lietuviškos išlaikymo bei stipri-nimo darbą. Praktika rodo, kad stovyklautojai su maža išimtimi, susitęję dvasiškai ir tautiškai, pagilina lietu-vių kalbos žinojimą. Iš kiek-vienos jaunimo stovyklos grįžtantieji dalyviai parsiveža su savimi lyg ir simbolišką nepriklausomos Lietuvos dalelę, kuri šeimoje yra toliau stiprinama ir gali aukš-čiau, giliau ir plačiau augti.

Išskirtinai minėtinos paaugusių jaunimo bei stu-dentų,čių stovyklos. Čia abiejų lyčių jaunimas turi didesnę galimybę pažinti vieni kitus, užmegzti abipusiškai naudingas pažintis. Gyveni-mo praktika rodo, kad lietu-viškos stovyklos yra atli-kusios didelį darbą ir lietu-viškų šeimų kūrimo bare.

Taigi daugiau domėkimės stovyklomis, remkime jas medžiagiškai, darbu, trans-portacijos priemonėmis, o svarbiausia — nepalikime jų ruošos tik vieniems stovyklų vadovams. Juk lietuviškas jaunimas ne tikrai tėvų organizacijų, jų vadovų, bet ir visos lietuvių visuomenės reikalas. Juk jos, pravedamos gražioje gamtos aplinkumoje, ypač vakariniai laukai, sujungia ir stiprina lietuviškas sielas bei širdis.

b.kv.

Neskaistumas yra menkumo šaltinis. Pagarboje laikyti nepažeistą skaistybę ir šventėti nuo jaunatvės yra vienintelis kelias pasiekti viską, ko mes galime pagal tą ipareigojančią amžinojo Dievo patarimo jėgą.

J. G. Fichte

PIRMĄ KARTĄ SOVIETŲ SAJUNGOJE

Amerikiečio žurnalisto išpūdžiai, apsilankius komunistų valdomos Rusijos didmiesčiuose

Žurnalistas Tom Bethell „The American Spectator“ mėnraščio bendradarbis, reziduojąs Washington, su 20 turistų — žurnalistų grupe lankėsi Leningrade, Tiflise ir Maskvoje. Šį periodinės spaudos bendradarbių būrį sudarė šiuo metu JAV žinomi žurnalistai kaip Martin Nolan, „Boston Globe“ vedamųjų straipsnių redaktorius, Douglas McArthur, buvęs JAV ambasadorius Irane ir Japonijoje. Pastarasis kaip spec. kurjeris 1939 m. vežė JAV prezidento F. D. Roosevelto asmenišką laišką Sov. S. g. diktatoriui Stalinui. JAV prezidentas stengėsi atkalbėti Staliną nuo sutarties pasirašymo su Hitleriu, tačiau pavykė.

Larry Moffitt 36-tis Texas valstijos gyventojas ir Sun Jung Moon'o jungtinės bažnyčios narys buvo šios grupės vadovas. Jis jau buvo šiek tiek pramokęs rusiškai, nes du kartus su panašiomis turistų grupėmis lankėsi Sov. S. je. Šią turistinę iškylą organizavo ir jos dalyvių kelionės išlaidas apmokėjo News World Communications organizacija, leidžianti dienraščius „Washington Times“ ir „The New York Tribune“ (Pst. Kelionės išlaidas už M. Nolan apmokėjo „Boston Globe“ dienraštis.)

Leningrade

Kai turistų lėktuvas pasiekė Leningrado apylinkę suko ratu prieš nusileisdamas aerodrome, tai iš ne per didelio aukščio nesimatė lauktos gyvybės ženklų, bet tik aplėstų laukų plotai. Ant vieno šalutinio kelio judėjo sunkvežimiai...

Taip pat nesimatė jokių priemiestinių statybų (shopping centers), tai, ką mes suprantame Amerikoje pilna šio žodžio prasme. Aerodromo nusileidimo takai vargu būtų išlaikę FAA (Federal Aviation Administration — Federalinė aviacijos valdyba) norma-lūs egzaminus. Troškūs, aviacijos aplinkos garų prisotintas oras aerodromo pastate tikrai nebūtų patenkinęs EPA griežtų reikalavimų (Environmental Protection Agency — Gamtos apsaugos valdyba).

Didžiausią kančią sudarė mūninės formalumų atlikimas. Iš žurnalisto M. Nolan

BS. AS. mūninkai atėmė nekaltos turinio knygą „Russia: Broken Idols, Solemn dreams“.

Iš šio straipsnio autoriaus portfelio buvo ištraukta studija apie grįžusį ir Sov. S. g. d. perbėgėlį, kagebištą V. Jurčenko, tačiau buvo leista įsivežti po griežto patikrinimo prel. Jo-semaria Escriva pamokslų knygą.

Grupės narių krata, einant pro muitinės — emigracijos pareigūnus, buvusi ideologinė: šie pareigūnai mažai domėjosi grupės narių lagaminuose sukratomis gėrybėmis, bet utinėje visų knygų siūles ir tikrino visokius užrašus. Uniformuoti pareigūnai iš lėto vartė atsivežtus žurnalus, atidžiai žiūrėjo į JAV lėktuvnešį Saratogą, įplaukusį į Sidros įlanką. O Jean Kirkpatrick straipsnio Xerox kopija su pasu buvo nunešta aukštesniam pareigūnui ir po gero pusvalandžio buvo grąžinta autoriui.

Inturisto vadovė

Tuo tarpu kai buvo tikrinami šios grupės raštai ir knygos, jiems priskirta Inturisto vadovė Olga stebėjo šią operaciją, lyg ją tai visiškai nedomintų. Grupės vadovas L. Moffitt teigė, kad savo kelio-nių į Sov. S. g. d. metu jis nieka-d nepastebėjo, kad Inturisto tarnautojai kada nors prieštarautų emigracijos pareigūnams. (Past. Esą labai sunku nustatyti vyresnisko-mo laipsnį, kuris tarnautojas komunistinėje sistemoje stovi aukštesnėje pakopoje, o ypač tai sunku pirmą kartą apsilan-kančiam Sov. S. je.)

Stebint Olga iš jos drabu-zių, pašalietis spėliotų, kad ji vaidina kokiame nors aukšto įteptimo šnipų filme. Jos galvą puosė raudona, vyšnios spalvos skrybėlė, suderinta su tokios pat spalvos jojimo batais. Jos lietpalis buvo perjuostas diržu, o palto karnierius pakeltas į viršų. Ji laisvai kalbėjo angliškai ir nuo mūsų grupės retai kada nukreipė savo „draugišką“ žvilgsnį į šalį. Ji turėjo nemažai darbo: jai teko visą laiką rašyti per kopijavimo popierių daug dokumentų. Dar daugiau, kai mes jos nema-tėme... Tai mums buvo žinoma nuo ankščiau iš Inturisto tarnybos pasitraukusių į už-

sienius pareigūnų. Tiesa, mes nebuvome per daug varžomi: mums buvo leidžiama sava-rankiškai išeiti į miestą ir kai kurie turistai tuo naudojosi.

Pakeliui iš aerodromo į viešbutį matėme daug aplėis-tos žemės ir kai kur pridrabstytų statybų skirtų rastų. Pats viešbutis buvo statytas švedų 1980 m. Olimpi-jados nariams apgyvendinti. Jis buvo Leningrado priemies-tyje. Čiabuviams į jį buvo draudžiama išeiti. Gal todėl, kad iš užsieniečių rusai nesužinotų jiems draudžiamų žinotų dalykų. Bet tai yra gana keista: rusai visą laiką, per šimtmečius kopijavo ir mokė-si iš užsieniečių. Galbūt tik rusų kalba ir provoklavija nebuvusi nukopijuota iš užsie-nio.

Gatvėje

Išėjus į Nevski Prospekt, gatvė buvo perpildyta pėsčių-jų, o jos apšvietimas menkas, lyg būtų miegantis prieblandoje. Vietiniai atidžiai stebėjo turis-tus. Gatvėje ne per daug automobilių. Nedaug ir krautuvų, jeigu jas tokios bū-tų galima vadinti. Visi pastatai atrodė menkai prižiū-rimi, aplėisti: daug metų nevalyti ir nedažyti. Retkar-iš koks jaunuolis išnirdavo iš šalutinės gatvės ir siūly-davo iškeisti dolerius į rubli-us, žinoma, už daug aukš-tesnį negu oficialų kursą. (Past. Gatvės keitėjai moko-jo po tris rublius už dolerį, kai oficialiai už 10 dol. buvo gaunama tik 7.20 rbl.) Ašiu-ku nuo tokių keitėjų tekdavo atsikratyti. Bet vienas iš jų buvo didžiai įkyrus. Jis laisvai kalbėjo angliškai, keikė komu-nizmą, teigdamas, kad ne vienas iš jo draugų netiki komunizmu. Paklaustas apie Afganistaną, jis atsakė, kad ir jį greit mobilizuosia, nes karinė vadovybė nepasitikiinti ara-bais (suprask musulmonais), gyvenančiais Afganistano pasienyje. Ir nuo jo buvo atsikratyta, kai vienas turis-tas jam padavė kelis dole-rius... ir jis dingo skersgatvyje.

Bažnyčių lankymas

Kitą dieną vyko auto-busu lankyti turistų lankomas vietas. Tačiau mums skirtos nebuvo ideologinės: nei vieno fabriko, nei jokio kolūkio, nei

PIRMENYBIŲ NUOTRUPOS

Pasaulinės futbolo pirmenybės Meksikoje

P. GANVYTAS

Romos pagrindinė trau-kinių stotis tai plačiai žinoma Stazione Termini. Kai birželio 5 d. už Atlanto prie pat sosti-nės esančiame Pueblo stadio-ne pasirodė Argentinos ir Italijos rinktinės, toje stotyje buvo pastatyti didžiuliai ekrana-i šias rungtynes stebėti — apie stotį sustojo beveik visos judėjimas, keletai valandų italų sostinėje pasidarė tikras chaosas. Jei tu pačią, lygio-mis pasibaigusį rungtynių, norėjai matyti šiam žemyne, turėjai tenintis ispanų tinklo perdavimu, ir tai dažniausiai tik tokiose vietovėse, kur ispaniškai kalbančių gyventojų skaičius pakankamas, kad ispaniškos programos iš viso gyvuotų.

Gijon mieste Ispanijoje tą pačią dieną prieš rungtynes buvo stiprus, kelias valandas užsitęsęs susidūrimas tarp vietinės policijos ir uosto darbininkų. Tačiau prieš pačią žaidimo pradžią susitarta kelių valandų paliauboms, iki rungtynės užsibaigęs... ir konfliktas vėliau jau nebeįsi-liepsnojo. O mūsų pagrindinių televizijos tinklų kome-ntatoriai buvo labai dosnūs, jei trumpai suminėdavo tik pa-čius nuogliausius duomenis... ir ne dėl to, kad šio žemyno gyventojų tarpe tomis varžy-bomis nesidomima, bet greičiausiai todėl, kad veikia kiti komerciniai spaudimai.

Spaudoje

Jei birželio 16 d. laidos „Newsweek“ nusipirka Tokyo aerodrome ar Paryžiaus kiosk, ant viršelio pamatė garsų prancūzų kapitoną Pla-tini dvikovoje su sovietų žaidė-jų. Pagrindinis tos laidos raši-nys buvo skirtas pasaulinėms pirmenybėms, o „Time“ magazine per sekančias 2 savaites mažiausio užsimini-mo žurnalo JAV-ų laidoje apie pirmenybes.

Per pirmas 10 dienų bendri-nis rungtynių lankytojų skai-čius dar neviršijo 60% visų esamų vietų. Nenuostabu, nes

ekonominių „laimėjimų“ muziejų.

Leningrado miesto centre yra daug senų architektūrinių pastatų, bet jie visi reikalingi priežiūros. Tačiau, kur nėra privačios nuosavybės, ten (Nukelta į 5 psl.)

eiliniam meksikiečiui sunku išleisti nemažą pinigų sumą stebėti lenkus žaidžiant prieš marokiečius ar sovietus lupant vengrus. Tačiau prie ekranų masės didžiulės.

Praėjusiose pirmenybėse Ispanijoje paskutinį įvartį pačioj baigmėj pasiekęs už garsų Inter Milano žaidžias A. Altobelli šiose pirmenybėse įmūšė pirmą golą — tai buvo rungtynėse prieš Bulgariją. Po to jis dar susimedžiojo 4 įvar-čius, 3 iš jų pasiekti prieš Pie-tų Korėją, kurią italai nugalė-jo 3:2. Tačiau už kelių dienų FIFA atšaukė Altobelli įvartį, priskirdama jį korėjiečiui Cho. Mat, video pagalba patikrinę pareigūnai pastebėjo, kad ne italas, o nelaimingu sutapimu korėjetis kamuolį pasiuntė į savo vartus. Įdomu tai, kad teisėjo sprendimu kredituotas įvartis italui tokiu būdu buvo atšauktas.

Neštuvai

Pareigūnai taipgi aiškiai davė suprasti teisėjams, kad vaidyba pasižymintį „sužeis-tųjų“ greitam pagimijimui nedelstų su neštuvų kvietimu aikštėn. Vieton 2-3 min. raity-mosi aikštėje, geriau juos tuoj išnešti ant neštuvų. Atrodo, kad tai padėjo, nes ne vieną kartą neštuvus pamatė žaidė-jai „staiga“ pagerėjo ir toliau žaidė.

11 m baudinys labai dažnai paverčiamas įvartiu, toks jau gerų žaidėjų tradicinis faktas. Šiose pirmenybėse gi iš pirmų-jų 7 baudinių 4 tapo įvartiais, tokie garsūs žaidėjai kaip minėtas Altobelli, meksikietis Hugo Sanchez neįveikė vartininko, kas atsitiko ir viename sovietų žaidėjų.

Marokas — staigmena

Pirmojo rato didžioji sensa-cija tai Maroko rinktinės pasirodymas. Savo grupėje jie netikėtai išsikovoję pirmą vietą, ir tai prieš tokias patir-ties kupinas rinktnes, kaip anglus, portugalus ir perei-tose varžybose arečia vietą laimėjusius lenkus. Ši rinkti-nė, vadovaujama trenerio iš Brazilijos, kuris sugebėjo tuose šiaur. Afrikos žaidė-juose išugdyti spalvingą brazy-lių stilių. Jie šiai rinktinei toliau nesisųpsutu laimė, jie jau ir taip gali džiaugtis jiems istoriniu pasiekimu.

KAIMIEČIO UŽRAŠAI

Vienos šeimos gyvenimo iškarpa

J. ZARA

58

— Gerai, Pranute, taktininkų niekad nėra per daug, — Elzė paėmė merginos permirkusią skarą ir pakabino ant vagio. — Ar labai lyja?

— Kai išėjau iš namų, tik krapino, o dabar jau šliaukia. Lietus nebūtų toks šaltas, bet vėjas iki kaulų lendą.

— Aš jaučiau, kad troba atšalo, mat, vėjas ir langus pučia, bet tuojau apšils, prie židinio prišta-tėm tris ugniaakurus. Pranai, susipažink su levos sesute Pranė, — kreipėsi į brolių.

— Sveika, Pranute. Kaip gerai, kad jūs atėjote, būsim dabar du tokie — brangvardžiai, — nusijuokė Pranas.

— Ir padainuoti galėsim taip, kad ir Kalnely išgirs! — įsiterpė Ieva. — Iš visų mūsų seserų Pranė turi geriausią balsą! Ar ne taip, Pranute?

Mergina nuraudusi nuleido akis.

— Ką tu čia giri savo žmogų, vis tiek niekas netikės...

— Ir aš galiu patvirtinti, kad Pranė turi geriau-sią balsą visoje apylinkėje, — atsiliepė Magdė.

— Teisybė, balsas, kokio dar nesu girdėjusi! — pritarė Janina.

— Pranute, nebeišsisuks! Turim tris vienodos nuomonės liudininkus, tokiu atveju ir rūstus teisėjas teisme patikėtų ir būtum nubausta ar išteisinta. Žiū-rint, kas tie liudininkai: draugai ar priešai, — juokė-si Pranas. — Aš nesu rūstus teisėjas, leidžiu tau pačiai pasirinkti dainą, jei mokėsimė — pritarė!

— Matau, kad nebeišsisuksiu, — atsiliepė Pranė dviem pirštais trindama smakrą. Atsisėdė šalia Elzės ir, pasitaisiusi sudrėkusius plaukus, pradėjo: Užaugau kaimely, pas savo tėvelį, Išėjau vandrovat, sau laimės paieškot. Vaziuodams keleliu su savo prieteliu, Parpuoliau ant kelių, bučiavau kryželį...

Tai buvo liūdina daina išievoli, palikusio gimto-us namus ir išėjusio svetur ieškoti laimės. Šalis, suvilijusi ne vieną Lietuvos kaimo bernelį ir mergelę, vadinosi Amerika. Ta daina buvo atspau-dinta laiškas skrituose blankuose. Amerikoje atsidūręs Lietuvos jaunimas tokius laiškus siųsdavo į namus tuoj karui pasibaigus, kai tik susisiekiams paštu įėjo į normalias vėzes. Tai buvo skundas gimti-nės išsiilgusių kaimo jaunuolių, apleidusių tėvynę tokiu nelėmtu laiku — prieš pat pirmąjį pasaulinį karą, kuris sutrukdė jiems ne tik greitai sugrįžti, bet dargi išstisus ketverių metų nutraukė ryšius su gimtinėmis. Buvo gavę tokius laiškus Pleškiai — Amerikon iškeliavo bent keli pusbroliai ir pusse-sienės; gavo Sutkai, į tai laimės šalį buvo išsklędys vieniintelis sūnus, vyriausias Sutkų vaikas Gaspa-ras.

Nė vienas iš trijų liudininkų neklydo. Pranė turė-jo puikų balsą, švelnų kaip šilkas, kuris darniai susipynė su kitų dainininkų jai pritarinčiais altais. Gražūs žodžiai ir dar gražesnė melodija nebetilpo žemoje Pleškių troboje, ji veržėsi pro langus, nors ir uždarytus, veržėsi į tamsią naktį, į liety, į tą šelstan-čių vakarų vėją, kuris, tai susilpnėdamas, tai vėl pasmarkėdamas, duginio langines taip garsiai, kad arčiau prie lango sėdinčios merginos baimingai žvelgė į tamsą, norėdamos įsitikinti, jog tai tik vėjas, o ne koks paklydęs keleivis šaukiasi pagalbos.

— Bravo! Bravo! — paplojo Pranas daininin-kėms, nes jis pats nedainavo, nežinojo nei melo-dijos, nei žodžių. — Pranute, egzaminą išlaikė, o liu-

dininkai įgijo dar didesnį pasitikėjimą.

Jis linksmu žvilgsniu apmetė dainininkes, o tos patenkintos kuždėjos tarp savęs, juokavo, o tada vėl visi griebėsi darbo. Kurį laiką dirbo tylėdamai, dirbo našiai, nes juk darbui, ne pramogai, buvo susirinkę, ir kopūstų krūva vidury trobos, kuri palengva mažė-jo, šios vakaronės pabaigoje turėjo sutilti statinėje, kurią Pranas grūdė.

O vėjas už lango šėlo, švilpė kamine, rodos, kaskart garsiau, o vienu kartu Pranui pasivaideno, jog tas pats vėjas aiškiai klebena priemenės duris. Marytė buvo grįžus į trobą ir dabar sėdėjo drau-gė su taktininkėmis, tad jokios gyvos dvasios prieme-nėje nebuvo. Ir tėvas buvo kiek ankščiau parėjęs ir kamaroje išlėjęs, o gal ir miegojo, tad abejos prieme-nės durys turėjo būti uždarytos. Jeigu iš tikrųjų dabar jas kas klibino, kuris nors iš viduj esančių turėjo eiti ir pažiūrėti.

Pranas padėjo grūstuvą į soną, atidžiai apsilau-sė — ir teisybė, tai nebuvo vėjo dūkimas, kažkas tikrai daužėsi prie didžiųjų durų.

Nieko nelaukęs išėjo į priegangį patikrinti, o už minutes grįžo ir jau nebe vienas. Su juo kartu į gryčią įėjo latvė Beržinienė.

— Išgirdau taip gražiai dainuojant, jog neišken-čiau ir atėjau pažiūrėti, kas čia per linksmybė.

— Gerai, gerai, kaimynėle, — atsiskuko nuo čekarnės Elzė. — Apsidairyk ir sėsk, kur dar rasi vietos. Būsim daugiau, bus smagiau, ir kai visos užtrauksim, tai ir už Kalnelio bus girdėti.

Elzė netikėjo, kad latvė išgirdo jas dainuojant. Greičiausia Beržinienė matė, kaip jos visą priešpie-ti kopūstus daržė ėmė. Nematyti negalėjo, juk tik du neplatūs daržai grytelininkų trobą nuo jų, dirbančių daržė, skyrė.

(Bus daugiau)

AMER. LIETUVIŲ S-GOS SEIME

Nutarimai ir Vilties
draugijos suvažiavimas (5)

JURGIS JANUŠAITIS

Seime nutarimų komisija turėjo nemažai darbo. Buvo iškelta įvairių klausimų, tad reikėjo juos suvirstinti, aptarti ir suglausti į nutarimus. Nutarimus komisijos vardu seimui perskaitė Antanas Mažeika. Net 15 nutarimų punktų. Nutarimai lieka nutarimais, bet neužmirština, kad juos po seimo reikia įgyvendinti. Spaudai nutarimų galutinis tekstas nebuvo pateiktas, tad jų komentuoti neturiu galimybės. Jie bus paskelbti atskirai spaudoje, tada apie juos ir bus galima plačiau pakalbėti.

Nutarimus priėmus, prezidento vardu Vytautas Abraitis padėkojo visiems seimo nariams už darbingumą, už rūpestingą problemų sprendimą ir palinkėjo sulaukti ir visiems susirinkti į kitą jubiliejinį — dvidešimtąjį seimą.

Dr. Leonas Kriaučiūnas padėkojo Los Angeles skyriui ir jos pirmininkei R. Sakienai už rūpestingą seimo globą, už svetingumą, už suruoštas vaišes seimo nariams. R. Sakienai V. Kerelytė įteikė gyvų rožių puokštę. Dėkojo J. Petroniui už rūpestį seimą globojant ir už šaunų banketą, dėkojo prezidentui ir sekretoriui už sumanų vadovavimą seimo darbams. Dėkojo garbingiems svečiams — Lietuvos generaliniams konsulams su žmonomis, Vilko pirmininkui ir dvasiškiams už dalyvavimą seime. Dėkojo lietuviškajai spaudai už paramą ALT sąjungos darbams. Nuaidėjo Lietuvos himnas ir tuo seimas baigė savo darbą.

Tenka atskirai prisiminti prezidento pirmininkus — Vytautą Abraitį, Stasį Briedį ir Antaną Mažeiką, kurie pakaitomis gana sumaniai vadovavo seimo eigai. Sekretoriatas savo paskirti taip pat atliko gerai. Seimas buvo gerai organizuotas, gausus, praėjo sklandžiai ir jame vyravo pagrįstas dvasinis — glaudus vieningas darbas kovoje už Lietuvos išlaisvinimą.

Tuoju po seimo uždarymo ten pat vyko Vilties draugijos suvažiavimas. Suvažiavimui pirmininkavo A. Mažeika, sekretoriavo E. Gedgaudienė. Apie draugijos veiklą išsamų pranešimą padarė draugijos pirmininkas dr. Danielius Degėsys. Vilties draugija rūpinasi lėšų telkimu ir „Dirvos“ leidimu. „Dirvos“ vajas, vadovaujant dr. Leonui Kriaučiūnui, drauge dirbant su Vilties draugija, buvo labai sėkmingas ir buvo surinkta daugiau kaip 100,000 dol. Dėkojo vajas komitetui ir dr. Leonui Kriaučiūnui.

Rūpinamasi gauti valdžios leidimą, aukas nusirašyti nuo savo pajamų, tačiau tai nepavykė. Rūpestį kelia ir redaktoriaus tęstinumo problema. „Dirvos“ prenumerata iš tikrųjų dar nemažėjanti, nes buvo gauta 48 nauji skaitytiniai, nors dėl įvairių priežasčių atsiskakė 30.

Dėkojo „Dirvos“ bendradarbiams Vyt. Meškauskui, Antanui Juodvalkiui ir visai eilei kitų už talką rašiniams. „Dirva“ jau 27 metus sumaniai redaguoja Vytautas Gedgaudas. Pasveikintas A. Laikūnas gimtadienio proga. Pagarbiai prisimintas S. Kašėlonis, nuolatinis daugiametis „Dirvos“ konkursų mecenatas. Padėkota redaktoriui Vyt. Gedgaudui, suvažiavimo šeiminkams J. Petroviui ir R. Sakienai. Pirmininkas kvietė remti

„Dirva“ ir telkti lėšas Vilties draugijai.

Redaktorių Vytautas Gedgaudas pažymėjo, kad „Dirva“ yra mėgiama visų pažusių žmonių, ji susilaukia paramos, ir tai rodo „Dirvos“ teisingą kelią.

Kontrolės komisijos aktą perskaitė Anastazija Mackuvienė. Aktas trumpas. Be pastabų. Knogos ir atskaitomybė vedama tvarkingai.

Diskusijų metu pora narių užsipuolė „Dirvos“ aktyviausią bendradarbį Antaną Juodvalkį už tai, kad jis glostas frontininkus, fondininkus ir siūlė nesinaudoti jo rašiniams. Į šį netaktą stipriai reaguavo LŽS-gos pirmininkė ir vienas seimo spaudos atstovas. Dr. Leonas Kriaučiūnas už tokį netaktą ir išpuolį prieš spaudą atspirė LŽS-gos pirmininkę ir spaudos bendradarbius.

Į naują Vilties draugiją kitai kadencijai buvo išrinkti Jonas Jukūnas, Kazimieras Pocius, Mečys Valiūnas, Aleksas Laikūnas ir Antanas Juodvalkis. Į tarybą perrinkta ir trims naujais papildyta 15 narių.

Sis suvažiavimas buvo taip pat darbingas, pasidalinta aktualiais klausimais, paieškota sprendimų.

Lietuvių Tautinės sąjungos pirmininkas seime su svečiais. Iš kairės: ALT s-gos pirm. dr. I. Kriaučiūnas, prel. J. Kučingis, Vilko valdybos pirm. dr. K. Bobelis ir Lietuvos generalinis konsulas iš New Yorko A. Simutis.

Nuotr. K. Pocius

Seimas ir Vilties draugijos suvažiavimas baigtas visų dalyvių bendra vakariene.

Po visų darbų maloniai atgavai ir maloniam pabendravimui ALT s-gos L.A. skyriaus pirmininkė R. Sakienė seimo dalyvių su svečiais pakvietė į savo rezidenciją gegužės 26 d. Oras puikus. Rezidencija pasiekama vingiuota, į kalnus vedančia gatve. Suvažiavo gal apie 80 svečių. Šaunios šeiminkės vaišės, puikūs gėrimai, svečių nuostabi maloni nuotaika, nuosirdūs pokalbiai, dalinamasi išgyvenimais ir nuotakomis iš praėjusio seimo.

Cia posėdžiavo naujai išrinktoji Vilties draugijos valdyba. Pirmininko kėdėn atsisėdo didelis Vilties draugijos ir „Dirvos“ rėmėjas Kazimieras Pocius. Dr. Leonas Kriaučiūnas, dar dviem metams išrinktas sąjungos pirmininku, pasidžiaugė R. Sakienės gražių gyvenimu, svetingumu. Dar kartą dėkoja Lietuvos generaliniams konsulams, jų žmonoms, Vilko pirmininkui ir kvietė juos į būsimą seimą, kurį sutikęs ruošti Daytona Beach, Fla.,

skyrius, vadovaujamas Vytauto Abraičio, ką tik pakelto į sąjungos garbės narius. Po trumpą humoristinį žodį tarė konsulai ir Vytautas Abraitis.

Atsisveikindami svečiai nuoširdžiai padėkojo R. Sakienai už šaunias vaišes, už malonią aplinką ir už sudarytą progą po visų darbų praleisti keletą nerūpestingų ir nuotaukingų valandų.

ALT s-gai linkėtina našių darbų, tolerancijos visiems bet kokius naudingus Lietuvai darbus dirbantiems ir gražaus sutarimo, apie kurį ir šiame seime taip karštai kalbėjome.

Beach, FL; Kazimieras ir Sofija Beigos, Chicago, IL; Julius Botyrius, Ridgewood, N.Y.; Jurgis Janušaitis, Port Orange, FL; kun. Pranas Jokūbaitis, Chicago, IL; Wenceslaus ir Frances Kamantauskai, Norwood, MA; M. Kapaciūnas, Chicago, IL; Kazys Katilius, Villa Park, IL; kun. R. Krasauskas, Putnam, CT; Val ir Aldona Martis, Chicago, IL; Veronika Pausa, Wallington, CT; Margaret Petrikas, St. Petersburg, FL; Ona Prancevičiūtė, Chicago, IL; Henry ir Judith Prask, Gaithersburg, MD; Feliksas Putrius, Palos Hts., IL; Joana Račienė, Cleveland, OH; Kazys ir Rožė Rožanskai, Dearborn Hts., MI; J. Reklaitis, West Lafayette, IN; Kazys Rimas, Chicago, IL; Andrew Rozger, Pittsburgh, PA; V. Samatauskas, Miami, FL; Petras Skersys, Chicago, IL; Antanas Stankus, Stuart, FL; Feliksas Valaitis, Chicago, IL; Marija Žigaitienė, St. Petersburg Beach, FL.

Po \$15.00: Rimantas ir Aušra Babickai, Richmond Hills, OH; Adomas Jasas, Chicago, IL; Gražina Jasinskis, So. Pasadena, FL; Simas Jokūbaitis, Chicago, IL; Ona Kovas, Omaha, NE; Alfonsas ir Antanina Leparskai, Warren, MI; kun. Leo Lumas, Gallup, NM; Vladas ir J. Petruskai, No. Chicago, IL; Charles W. Popell, El Cajon, CA; Juozas ir Jadvyga Tamaševičiai, Chicago, IL; Alfonsas Urbelis, Richmond Hill, N.Y.; kun. K. Rūbys, Daytona Beach, FL.

\$12.00: Stasys ir Danutė Bahai, Grand Rapids, MI.

Po \$10.00: Aldona Andriūšienė, Dorchester, MA; Viktoras Aras, Omaha, NE; kun. Thomas I. Balys, Munster, In; Viktoras Balkaitis, Omaha, NE; Aldona Balth-Graurokas, Menands, N.Y.; Vincas Bartuška, Wiloughby Hills, Oh; A. Brazdžiūnas, Palos Park, IL; Ignas Baudžiulis, Los Angeles, CA; Bronius ir Stasė Bobeliai, Woodhaven, N.Y.; Stasė Bublėnė, Birmingham, MI; Irena Barzdukienė, Chicago, IL; Rita Bureikienė, Glendale, CA; Antanina Cejauskas, Omaha, NE; A. Dami-joinaitis, Naperville, IL; Antanas Gailiūsis, Philadelphia, PA; Valerija Gamžinskis, Buffalo, N.Y. Emilija Šilkaitis, Chicago, IL; Loreta Giržaitis, St. Paul, MN; Zigmas Grybišas, O'Fallon, IL; Jadvyga Grigas, Cos Cob, CT; Antanas ir Jadvyga Griniai, Detroit, MI; Liucija Jankauskaitė, Brooklyn, N.Y.; Antanina Juknevičienė, Brockton, MA; Vytautas Keršulis, El Paso, TX; Magdalena Kudirkienė, Waterbury, CT; Balys ir Elena Kundrotai, Quaker Hill, CT; Sūnaitis ir Linda Landys, Solana, CA; Juozas Lapsienė, Dedham, MA; Stasys Lazdinis, Euclid, OH; K. ir M. Linkus, Miami Beach, FL; Birutė Martinkienė, S. Boston, MA; Petras

Matulionis, Hot Springs, Ark.; Vladas ir Marcelė Matulioniai, Cleveland, OH; Justas ir Kosta Mašiotai, Lemont, IL; Valentinas ir Regina Meliniai, Matawan, N.J.; Kazys Mereckis, St. Petersburg Beach, FL; dr. Vytautas ir Genovaitė Musonai, Oak Lawn, IL; Antanas Musteikis, Detroit, MI; Gražina Musteikienė, Chicago, IL; Alfonsas ir Bronė Nakutavičiai, Fishkill, N.Y.; Jonas ir Elžbieta Navikai, E. Hartford, CT; Petras Norkaitis, Chicago, IL; Julia Palaitis, Philadelphia, PA; Antanas Paskočimas, Lemont, IL; Juozas Paskočimas, Bethel Park, IL; Jadvyga Povilaitienė, Omaha, NE; Marija Polteraitienė, Detroit, MI; Valentinas ir Ona Račiūnai, Chicago, IL; Pranas ir Eugenija Račkauskai, Dorchester, MA; Jonas Ramanauskas, Metuchen, N.J.; Julius ir Kotryna Rukai, Los Angeles, CA; D. ir L. Shlikas, Dolton, IL; Juozas ir Petronėlė Tamašauskai, Putnam, CT; dr. Vytautas ir dr. Aldona Tauras, Chicago, IL; Stasė Taučytė, Waukegan, IL; Margarita Thomas, Morgantown, N.Y.; Kazys ir Stasė Urbšaičiai, St. Petersburg Beach, FL; Vincas ir Elena Vasiliauskai, Chicago, IL; Balys Vyliadus, Union, N.J.; kun. Joseph A. Zube, Peoria, IL; Walter Židžiūnas, Centerville, MA.

Už aukas visiems labai nuoširdžiai dėkojame. Dėkojame taip pat visiems, kurie rengiasi aukoti, nes krikščionybės vertybėmis visi naudojames, o švęsdami jubiliejų turime nepakartojama progą ir ok. Lietuvai daug padėti. Darbų užsimota daug, ir jiems atlikti numatytas didelis biudžetas. Čekius prašome rašyti Lietuvos krikščionybės jubiliejus arba Lithuanian Christianity Jubilee, Inc., vardu ir siųsti: Br. Polikaitis, 7218 So. Fairfield, Chicago, IL 60629. Visos aukos nurašomos nuo pajamų mokesčių.

Jonas Kavalūnas, vykdomojo komiteto pirmininkas

Kun. Viktoras Dabušis, lėšų telkimo vadovas

Br. Polikaitis, išdėtininkas

1986.VI.14.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

KOMPIUTERIŲ

pagalba galite nusipirkti ar parduoti namą mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarėms

J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
6529 S. KEDZIE
778-2233

Century 21

RIMAS L. STANKUS
REALTOR-ASSOCIATE
284-1906

Norintieji pirkti ar parduoti namus per šią įstaigą, prašome paminti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įstatymas nemokamai.

BURR RIDGE AREA
Country setting with this 3 bedroom, 2 bath ranch, family room and attached garage. Half acre lot. Love at first sight. \$125,000.

WILLAS.
839-8455

EVERGREEN PARK

BY OWNER
Quality 3 bdrm. 1 1/2 ba tri-lvl
Lge fam rm, formal drg. rm. ca. Att
gar low 100's
423-5076

IN MICHIGAN

\$35,900.00 will buy a 5BDM Home. Large Kitchen, Built in Birch cabinets; Hardwood floors. Dry basement. 6 miles from Lake Michigan Public Beach. 69 Miles east of Chicago.

Call Owner 616-426-3513

Išskome išsinuomoti 5-6 kambarių butą arba namą su skalbimo priemonėmis (dviems žmonėms) į vakarus nuo California Ave. Skambinkite 471-6284 bet kuriuo laiku.

HELP WANTED

BALDŲ APMUŠĖJAS

Full/part time.
Must be Experienced
In all phases.
Please call:
788-2822

MISCELLANEOUS

DĖMESIO!

Paruošiu maistą vestuvėms, krikštyms ir kitiems renginiams. Kepu visokių rūšių tortus.
Tel.: 460-3824
Julia Liutikas

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10% - 20% - 30% pigiau mokėti už apdardą nuo ugnies ir automobilių pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Tel. - GA 4-8654

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Virtuvės ir vonios vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Paklitę pavarde ir telefoną - lietuviškai.

SERAPINAS - Tel. 636-2960

HANSEN MARINE SERVICE

Over 40 Years On The Fox River - Chain O' Lakes
RAMPS - SLIPS - SERVICE
New CRIBBITY & CRUISERS, INC. BOATS
Powered by McCormick Also Clean Used Boats
MECHURTY Parts & Accs.
Nautical Gifts & Decorative Items
McHenry, IL
815-365-3790

ALGIRDO GUSTAIČIO

KELIONĖS NEŽINOMUOSE

K R A Š T U O S E

Nuotaikingai aprašyti atsiminimai

iš kelių po:

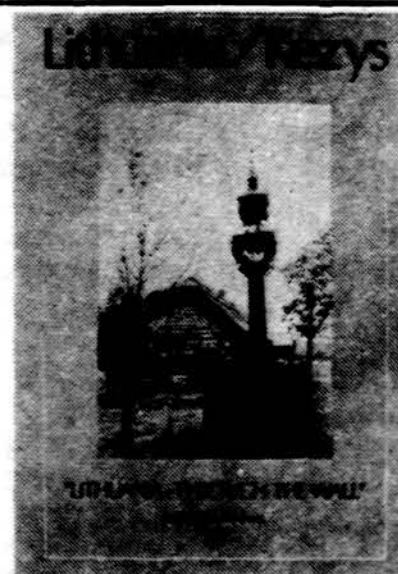
MEKSIKĄ
MALAJIJĄ
SINGAPORĄ
JAPONIJĄ
HONG KONGĄ
KINIJĄ
THAI

Autorius su dail. J.

Pautieniumi Meksikoje 1963 m.

Gaunama Drauge 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629 USA

Kaina \$10.75 su persiuntimu. Illinois gyventojai dar pridėda .72 valstijos mokesčio

Pranešame, kad iš spaudos išėjo nauja Algimanto Kezio fotografijų knyga LITHUANIA - THROUGH THE WALL. Knyga didelio formato, 105 puslapių su nuotraukomis apie Lietuvą, kurios Kezy padarė lankydamsis Lietuvoje 1983 metų rudenį. Tai desimties dienu trukusios viešnagės Lietuvoje fotografinis dienoraštis su paties fotografo anglų kalba parašytais komentarais apie lankytas vietas - Vilnių, Kauną, Trakus, Anykščius, Rumsiškes. Įžanga knygai parašė Kazys Almenas, išleido Loyola University Press Čikagoje, gaunama „Drauge“ ir pas platintojus.

Kaina su persiuntimu: \$17.50

Illinois gyventojai: \$18.78

URANIJAUS SAVYBĖS

Uranius jau buvo žinomas prieš du tūkstančius metų. Jį naudojo dailininkai, spalvodami piešinius ant stiklo. Imaise uranius į dažus, gaudavo įvairius atspalvius. Įsigalėjus krikščionybei ir ėmus dekoruoti bažnyčių langus religinėmis figūromis bei vaizdais, dailininkai be uranius neapsieidavo. Porcelianinių indų gamyboje, dekoruojant lėkštes ar vazas, uranius oksidai taip pat buvo plačiai naudojami.

Didelį šuolį davus pirmyn technologijai, uranius naudojamas sumažėjo, nes buvo surasti jo pakaitalai. Uranius buvo lyg pamirštas, kol vokiečių chemikas Martin Klaproth, 18 a. pabaigoje, vėl jį „surado“, beprofesoriaudamas Berlyno universitete ir darydamas tikslias mineralų analizes 1789 m. Jam šovė į galvą mintis surastą mineralą pavadinti „uranius“ vardu, kuris, kaip retas vardas, greitai prigijo. Mat buvo prisimintas planetos Urano vardas, kurį astronomai tik prieš aštuonėtą metų vėl naujai atrado.

Tačiau užtikta mineralas uranius mokslininkams nedavė ramybės. Dabar uranių ėmė tyrinėti prancūzų chemikas Henri Becquerel ir surado, kad jis yra radioaktyvus. Išvalius nuo priemaišų, kas nesunku padaryti, pasirodė, kad uranas labai panašus į sidabrą, tik turi žalsvą atspalvį. Žinodami urano charakteristiką, ėmėsi jį atidžiau tyrinėti vokiečių chemikai: Otto Hahn ir Fritz Strassman. Jie 1938 m. nustatė, kad uranius nėra taip jau paprastas mineralas, nes jo atomai besijungdami su kaimyniniais atomais sudaro grandininę skilimo reakciją ir per ilgą laiką uranius pavirsta į šviną. Bet tai užtrunka milijonus metų.

Dabar uranius savybės ėmėsi tyrinėti italų kilmės fizikas Enrico Fermi, dirbęs Chicago universitete. Jam po nekurių metų pavyko padaryti dirbtiną uranius atomų susijungimo arba skilimo reakciją. Jį nustebino, kad reakcijos metu atsiranda nepaprastai didelis karštis, siekias net 4000 F. laipsnių.

Sov. Sąjunga

(Atkelta iš 3 psl.)

menkai dominasi architektūros paminklais: viskas apleista, apšę. Suprantama, kur visko trūksta, architektūra palikta paskutinėje vietoje.

Mes atvykome į Šv. Izaoko dabar neveikiančią cerkvę — katedrą. Ji puikiai restauruota ir parodyta daug meilės, atkuriant Kristaus ir jo apaštalių mozaikas. Toks restauracijai pasišventimas buvo pastebėtas ir kitose mūsų lankytose cerkvėse. Mes matėme tiek daug bažnyčių ir kitų šventų vietų, kad buvo galima susidaryti įspūdį, kad mes keliaujame ne ateistinėje Rusijoje, kur vedama arši kova prieš krikščionybę, bet „šventojėje Rusijoje“.

Kai mūsų vadovė Olga buvo paklausta, kodėl komunistai atnaujina bažnyčias ir kitus krikščionybės simbolius, ji atsė: „Todėl, kad tai yra mūsų praeitis! O be praeities nėra ir jokios ateities“.

Autorius pastebėjo, kad nė vienoje jų lankytoje istorinės reikšmės cerkvėje nebuvo jokios literatūros, kaip tai randama vakarų valstybių muziejuose. Mat, komunistai vis dar tiki, kad rašytas žodis yra nuodingesnis, negu perėjus iš lūpų į lūpas.

Autorius prielaidžia, kad komunistai tuo būdu prisipažįsta, kad „komunizmo eksperimentas nepavyko ir jis nesukūrė nieko naujo“. Ir tikrai, komunistai nieko neturėtų ką inteligentui parodyti, jeigu būtų sunaikinę ir tas šimtmečiais kurtas provoslavų šventoves.

JAV vyriausybė, įvertindama Fermi darbą ir jo atradimus, paskyrė nemažą pinigų sumą tolimiesiems bandymų tęsimui. Universitetas įrengė specialų reaktorių uranius atomų skaldymui ir Enrico Fermi visus savo sugebėjimus paskyrė atominės bombos pagaminimui.

Pirmoji atominė bomba 1945 m. liepos 16 d. buvo susprogdinta Naujoje Meksikoje. Jos sprogdimo galia lyginama 17,000 tonų dinamitu. Po sėkmingų bandymų netrukus atominės bombos buvo numestos ant Japonijos miestų Hirošimos ir Nagasaki. Jos užbaigė antrą pasaulinį karą. Bet žmogus, pažinęs uranius savybes, jo jau nepaleido, nes įsigijo nepaprastą ginklą, tikėdamasis, kad naujojo baisumas atbaids žmones nuo karų.

Atominė energija greitai buvo panaudota elektros energijos gaminimui ir kitiems tikslams. JAV 1955 m. nuleido į vandenį pirmąją atominę energiją varomą laivą „Nautilus“, kuris visų nustebimui pirmosios kelionės metu palindęs po šiaurės ašigalio ledu po juo praplaukė ir iškilo prie Islandijos salos. Kitas atominė energija varomas povandeninis laivas „Triton“ 1960 m. pasinėręs apliplaukė pasaulį per 84 paras.

Atominė energija susidomėjo Sovietų Sąjunga ir kiti kraštai. Dabar nurodoma, kad Sov. Sąjunga turi didžiausią atominę energiją varomą povandeninių laivų skaičių. Antrą vietą užima JAV.

Bet atomo energija, ištrūkus iš žmogaus kontrolės, sunaikina jį patį ir pridaro nesuskaičiuojamas žalias. Paskutiniu metu tai rodo Černobylio avarija, kai jos atominės nuosėdos — dulkės ir kitos medžiagos sukėlė Europoje ir kituose kraštuose žmonių nerimą.

Kaip ten bebūtų, bet kartą suradęs uranių ir patyręs jo savybes, žmogus nenustojo jo ieškoti. Dabar uranius suradimui naudojamos modernios technologinės priemonės — satelitai aprūpinti jautriais aparatais, kurie padeda surasti uranių, nes jie pagauna net silpnus jo radiacijos spindulius. Apytikriais statistikos duomenimis, pasaulinė uranius produkcija siekia 2,180,000 tonų. Tačiau jo gamtoje nerandama gryname pavidale, jis yra susijungęs su susimaišęs su įvairiomis priemaisiomis. Uranius rūdas atskyrus nuo priemaišų, gaunamos jo rūdos, kurias chemikai suskirsto į 235 ar 238 numerius atominų elementų skalėje.

Uranius 235 geriausiai tinka atominės bombos gamybai ir elektros energijos gaminimui. Jį skaldant reaktoriuose, be karščio, dar atspalaiduoja radioaktyvūs spinduliai, kuriuos fizikai suskirsto pagal jų pavojingumą: alfa, beta ir gama. Alfa ir beta spinduliai sudaro du protonai ir du neutronai, susijungę su helio atomu ir tie spinduliai susidūrę su bet kokia medžiaga netenka savo energijos, net per du popieriaus lapus, jie jau nebeprasiveržia. Gama spinduliai yra pavojingiausi, nes jie yra labai nuodingi ir jie dažniausiai, palikę alfa ir beta spindulius, skrenda per orą šviesos greičiu. Jie veržiasi ir pralenda pro bet kokias užvaras.

Apskritai gamtoje netrūksta visokių spindulių, kurių tarpe maišosi ir atomo sprogdimo metu atpalaiduotieji. Fizikai ir chemikai iš radioaktyvių spindulių pajėgia nustatyti radioaktyvių medžiagų amžių. Jie nurodo, kad, pvz., uranius atomas per ilgus amžius išspinduliuoja visus turėtus spindulius ir galų gale virsta į šviną. Pastarasis plačiai vartojamas pramonėje ir ginklų gamyboje.

P. Indreika

MOSŲ KOLONIJOSE

Putnam, Conn.

A.A. JONUI GAIDELIUI
IŠ GYVŲJŲ
PASITRAUKUS

Praejusio šimtmečio pabaigoje Lietuvoje apšvieta slapta buvo pletama iš Rytprūsių, nes Rusijos valdžia Lietuvoje buvo ją uždraudusi. Ta apšvieta pasiekė ir Biržų apylinkes. Papilio apylinkėje 1899 m. rugpjūčio 18 d. tos šviesos paliestoje ūkininkų Gaidelių šeimoje gimė berniukas, kurį pakrikštijo Jono vardu. Augančiam Jonui, turbūt motinos išmokyta iš maldaknygės lietuviškai skaityti, buvo leista baigti rusiškąją trimetinę mokyklą (lietuviškų mokyklų tuo laiku nebuvo). Artimesnis pažinimas Lietuvos okupantų, pirmiausiai rusų, vėliau vokiečių ir po jų sekančių bolševikų bei Biržų apskrities apylinkėje būrimasis susipratusių lietuvių gintis vietoje nuo užpuolikų sustiprino jaunūlio Jono lietuviškumą ir jis įstojo savanoriu į kuriama Lietuvos kariuomenę. Joje tarnavo kelerius metus be ypatingų nuotykių, jo asmeniškai patirtų.

Demobilizuotas Jonas grįžo į tėviškę, buvo apdovanotas žemės sklypu, bet ant gautos žemės nesikūrė. Tėviškės ūkį tvarkė darbsti ir sumani Jono motina, o jis keliolika metų buvo valdžia viršais. Rėmė savo apylinkės šaulius. Aplinkybės susidėjus ir motinai patariant, Jonas vedė ir pradėjo tvarkyti ūkį.

Sovietams tremiant lietuvių jis slapstėsi, bet vietos komunistai, pasitraukdami į Rusiją, jį pagavo ir pakabinę aukštyn kojomis kankino, ypač daugydami galvą. Užmušti nespėjo, nes susiorganizavusių vietos šaulių išsągindinti, turėjo patys sprukti. Antrąją pasaulinį karą laimintieji ir vėl Lietuvą užimantieji sovietai vertė Joną apleisti Lietuvą ir pasitraukti į Vokietiją. Vokietijoje pokario dienas praleido daugiausiai Hanau lietuvių stovykloje.

Amerikos krantus pasiekė 1949 m. pavasarį, pradžioje apsigyvendamas Bostone, bet neilgai trukus persikėlė į Chicago. 50-mečiui Jonui buvo nelengva gauti darbą, nes darbdaviai Amerikoje ieškojo ir dabar ieško jaunų raumenų. Ilgiausiai dirbo dežių gaminiu dirbtuvėje, vėlesniu laiku gyveno lietuvių veteranų „Don Varno“ posto namuose ir rūpinosi tų namų tvarka. Buvo įsijungęs į lietuvišką veiklą. Priklausė Lietuvių savanorių kūrėjų sąjungai, švenčių metu didžiavosi nešiodamas sąjungos narių uniformą, buvo aktyvus Balso narys, Vasario 16-tosios gimnazijos, Vokietijoje, rėmėjas, Chicago „Lituanicos“ futbolo klubo narys ir kt. Susirašinėjo ir kiek išgalės leido rėmė Lietuvai likusią šeimą, ypač dukterį su vaikais.

Silpnėjant Jono girdėjimui ir turint sunkumų rūpintis savimi, jo globa Chicagoj besirūpinantieji pasistengė, kad jis būtų priimtas į Villa Maria namus, Thompsons (prie Putnamo), Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolio seselių tvarkomus. 1977 m. čia atvykęs tuoj įsijungė į Lietuvių Bendruomenę ir, kiek galėjo, dalyvavimu ir finansiškai rėmė lietuvišką darbą, ypač Balfą, lietuviškąjį švietimą, taip pat Altą ir Vliką, duodamas patriotizmo pavyzdį.

Pastaraisiais mėnesiais Jono sveikata silpnėjant ir reikiant pilnos globos, jis atsidūrė vietos amerikiečių ligonių globos namuose (Matulaitis namai tuo laiku neturėjo vietos), kur birželio 6 d. buvo pašautas amžinybėn. Birželio 8 d. vakare Gilman laidojimo namuose,

Putname, būrelis seselių, pora kunigų ir keliolika vietos lietuvių susirinko būdynams, kur prel. V. Balčiūno, Villa Maria namų kapeliono, vadovaujami sukalbėjo rožinį, pasimeldė už mirusį ir sutartinai sugiedojo „Marija, Marija“.

Birželio 9 d. rytą velionis karste buvo atvežtas į vienuolyno koplyčią, kur 10 val. 6 kunigai, vadovaujant prel. V. Balčiūnui, atlikę koncelebrutus šv. Mišias. Vienas koncelebrantų buvo kun. V. Dabušis, svečias iš

Floridos, kiti vietoj gyveną kunigai. Pamoksle priminta nežinomi Apvaizdos keliai ir rūpestis žmogumi. Palaidotas vienuolyno „Dangaus vartų“ kapinėse. Laidojimo apeigoms vadovavo prel. V. Balčiūnas. Trumpą atsisveikinimo kalbą kapinėse pasakė dr. J. Kiaučius, vietos LB pirm., suglaustai primindamas laidojamojo nueitą gyvenimo kelią ir nurodymas jo tėvynės meilę bei pasiaukojimą, kuri gali būti ir mums pavyzdžiu. Mielas Jonai, išsėkis ramybės, nes tavo amžinojo poilsio vieta, nors ir svetimojo žemėj, parinkta tarp kitų lietuvių.

J. Kr.

A.†A.

Vysk. ANSAS TRAKIS

Gyveno Chicago Lawn apylinkėje. Mirė 1986 m. birželio 23 d., 12:10 val. ryto, sulaukęs 74 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Klaipėdos krašte, Kuršeliuose. Amerikoje išgyveno 35 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona dr. Adelė, sūnus Martynas, marti Dalia, anūkė Viktorija, švogerių Jurgis Padaga su dukteria Rūta Simiene ir jos šeima, sesuo Greta Hahn su šeima (Kanadoje), brolio dukė Irma Strolienė su šeima (New Jersey), 3 broliai: Mikas, Jonas ir Martynas su šeimomis (Vakarų Vokietijoje).

Kūnas pašarvotas Lietuvių Evangelikų Liuteronų Tėviškės parapijos bažnyčioje, 6641 S. Troy St., kur bus būdynės antradienį, birželio 24 d. 7 v.v. ir trečiadienį, birželio 25 d. 7 v.v.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, birželio 26 d. Velionis 10 val. ryto bus nulydėtas į Lietuvių Tautines kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidojimuose.

Nuliūdę: Žmona, sūnus, marti, anūkė ir kiti gimines.

Laidotuvių direkt. Steponas C. Lack ir Sūnūs. Tel. 737-1213.

A.†A.

Petronella Valauskis

Gyveno Cicero, Ill.

Mirė 1986 m. birželio 22 d.

Gimė Lietuvoje, Anykščių mieste.

Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus Adomas, marti Stasė, uošvė Ona Daškus.

Velionė buvo sesuo a.a. Julia Snapstis ir teta Petro Snapstis.

Paliko kiti gimines Lietuvoje ir Amerikoje. Velionė buvo amžina narė Šv. Kazimiero seselių veiklai remti draugijos.

Kūnas pašarvotas antradienį, birželio 24 d. nuo 3 iki 9 v.v. Butkaus koplyčioje, 1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, birželio 25 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Šv. Antano parapijos bažnyčią, kurioje 9:30 val. įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidojimuose.

Nuliūdę: Sūnus, marti ir uošvė.

Laidotuvių direkt. Sally Butkus. Tel. 652-1003.

A.†A.

Vet. gyd. VYTAUTUI MATAIČIUI

Lietuvoje mirus, jo brolis FELIKSA ir BRONIŲ MATAIČIUS ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučia.

Levutės ir Jono Giečių šeima

DR. ANTANAS KUCAS

ARKIV. JURGIS MATULAITIS MATULEVIČIUS

Gyvosios krikščionybės apaštalas

Įvadą parašė KARDINOLAS ANTONIO SAMORÉ

*

Tai geriausia knyga, kokia iki šiol buvo išleista, apie Dievo Tarną arkivyskupo gyvenimą, pastoracinę ir vienuolišką veiklą ir apie nugalėtas kliūtis kelyje į tobulą krikščionybę. Jo palaimintojo paskelbimo byla yra prie pabaigos Vatikane. Reik tik susipažinti su jo gyvenimu ir prašyti šv. Tėvų šią beatifikacijos bylą pagreitinti.

Veikalas yra 592 psl., didelio formato, kietais viršeliais.

Kaina su persiuntimu \$6.50. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd St.,
Chicago, IL 60629

DRAUGAS, antradienis, 1986 m. birželio mėn. 24 d.

5

Kiekvienas skausmas tai lyg Prieš sielos skausmus tėra tik kryžiaus pabučiavimas. dvejį vaistai: viltis ir kantrybė. Msgr. Gay Pitagoras

A.†A.

Jadvyga (June) Gedgaudas

Gyveno 7743 34ta Ave., Kenosha, Wisconsin. Mirė 1986 m. birželio 23 d. anksti ryte, sulaukusi 76 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Kelmėje, Žadvainių kaime, 1909 m. rugpjūčio 1d.

Velionės tėvas buvo a.a. Stasius Adamovičius, motina — a.a. Bronia (Miliaskaitė).

Velionė buvo žmona a.a. Antano Gedgaudo, kuris mirė 1982 m. balandžio 13 d. Jų vedybos įvyko 1934 m. sausio 4 d.

Pasiliko dideliame nuliūdime sūnūs Walter (Kenosha, Wisc.) ir Ignas (Wheeling, Ill.), 2 broliai ir 2 seserys Lietuvoje ir 5 vaikaičiai.

Velionė dirbo įvairiose skyriuose St. Catherines ligoninėje 27 metus. Išėjo į pensiją 1974 m.

Priklausė Šv. Petro katalikų parapijai Kenoshoj, JAV Lietuvių Bendruomenei, Lietuvos Šaulių sąjungai tremtyje, Lietuvių Fondui, Kenoshos ir Racine moterų klubui ir St. Catherines ligoninės pagalbiniams vienetai.

Kūnas pašarvotas antradienį, birželio 24 d. nuo 5:30 iki 8 v.v. Lendman-Mischler koplyčioje, 808 57th St., Kenosha, Wisconsin.

Budėjimas su maldomis prasidės antradienį 7 v.v. Laidotuvės įvyks trečiadienį, birželio 25 d. Iš koplyčios bus atlydėta į Šv. Petro parapijos bažnyčią, kurioje 11 v.v. įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Jurgio kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidojimuose.

Nuliūdę: Sūnūs.

Laid. direkt. Lendman-Mischler. Tel. 414-657-3811.

A.†A.

Gen. VLADUI MIEŽELIUI

mirus, žmonai ONAI, sūnams RAIMUNDUI ir ARI-MANTUI su šeimomis bei kitiems artimiesiems, jų liūdesio valandose giliai užjaučiame.

Sofija ir Norman Burstein

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas — 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero

Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

VASAITIS — BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

x Dr. Petras Lukoševičius iš Montrelio yra atvykęs į Chicago ir ruošia spaudai — skaito korektūras savo svainio a.a. dr. B. Povilaicio knygos, kuri leidžiama M. Morkūno spaustuvelyje. Jis yra apsisostęs savo sesers K. Kubilienės šeimoje. Ta proga, lydimas agr. I. Andrašiūno, aplankė „Draugo“ redakciją, paplūstam apie knygos spausdinimo eigą ir pasitarė su administracija apie knygos platinimą.

x Marquette Parko organizacijos ir prarapijos savo susirinkime griežtai pasisakė prieš Ku Klux Klan ir Amerikos nacių eiseną Marquette parke, nes tai sukelia tik rasinius nesutarimus ir suardytą vietos ramybę. Iš lietuvių dalyvavo kun. Petras Paurazas, St. Adrian parapijos klebonas, ir Mykolas Drunga, Lietuvių Socialinės tarybos atstovas. Taip pat buvo surinkta daugelis parašų prie įvairių parapijų ir organizacijų būstinių.

x Adelė Juškevičienė, dešimt dienų išgulėjusi Šv. Kryžiaus ligoninėje, grįžo namo į Brighton Parką, ir vyro Klemensio prižiūrima pamažu sveiksta. Jos vyras Klemensas Juškevičius yra lietuvių šaulių veikėjas.

x Moterų Sąjungos Chicago apskrities suvažiavimas įvyko gegužės 17 d. Marijonų vienuolyno patalpose. Prasidėjo 11 val. ryto šv. Mišiomis, kurias atnaušavo kun. Juozas Vaskas. Šio suvažiavimo šeiminių buvo 46-ta kuopa, kuriai pirmininkauja Jean Pargauskienė. Šio suvažiavimo reikalais ypą rūpinasi Frances Urnažis, Elizabeth Žibas, Helen Potts, Helen Kodis, Stella Kaulakis, Sabina Klatt, Anna Kuizin, Emilie B. Prose, Viktorija Leone, Dale Murray, Jean Pargauskas ir Barbara Zay. 20-tos kuopos atstovė Vladi Atkočaitienė mirus giliausia užuojauta reiškia savo sūnui kun. Victor Atkočaičiui. A.A. Vladė Atkočaitienė dalyvavo Mot. s-gos Chicago apskrities suvažiavime ir pateikė su nuoširdumu gražų 20-tos kuopos veiklos pranešimą.

x Chicago Vyčių gegužinė liepos 4 d., bus Pocių sodyboje Beverly Shores, Indiana. Autobus ir pietų bilietai gaunami J. Vaznelio Gifts International prekyboje, 2501 W. 71st St.

(pr.)

x Chicago Vyčių rengiamas liepos 4-tos gegužinė š.m. bus Pocių sodyboje Beverly Shores, Indiana. 2 autobusai bus parpinti norintiems į tą gegužinę nuvažiuoti. Paims jie žmones nuo Šv. M. Marijos Gimimo ir Nekalto Prasidėjimo bažnyčių 9:30 v. r. Kelionė asmeniui kainuos 4 dol. ten ir atgal. Autobuso ir pietų bilietai gaunami J. Vaznelio Gifts International prekyboje, 2501 W. 71st St. Pietūs prasidės 12 v. ir kainuos 5 dol. asmeniui. Rengimo komiteto pirmininkas yra Algirdas Brazis. Dėl informacijų skambinti reikia Emilijai Pakalniškienei 376-6489.

(sk.)

ARAS
Dengiamie ir tasome visu rusu
STOGUS
Su aukštu patyrimu esame
apdrausti. Pats prižiūri darba
ARYDAS KILIA
315-1717
arba tarp 10 v. r. 8 v. r.
tel. 434-9655

x Ateitininkų Jubiliejė — stovykloje Dainavoje rugpjūčio 10-14 d. dalyvaus įvairių sąjungų nariai, kurie reikiąsi at-kų veikloje ir lietuvių visuomenėje. Lietuvių Informacijos centro vicedirektorė Gintė Damušytė, Pasaulio Lietuvių Jaunimo sąjungos pirm. Gintaras Grušas ir Studentų ateitininkų sąjungos pirm. Arūnas Pemkus yra patvirtinę, kad jie galės dalyvauti svarstybose bei simpoziumuose Jubiliejė stovykloje.

x Olga Valentiniene yra paguldta Šv. Kryžiaus ligoninėje ir išoperuotas jos nugarakaulis. Dėlto ji negali kurti laika net pasijudinti. Prižiūrima dukterų Danguolės ir Zvaigždutės, ligonė pamažu sveiksta ir tikisi greitai grįžti namo.

x Linda Bendoraitienė, kuri prieš pusantų metų išsikėlė gyventi į Hollywood, Fla., buvo sugrįžusi paviešėti ir Cicero ir Chicago, nes čia ji yra praleidusi daug laiko. Gyvendama Cicero ji yra giedojusi parapijos chore, todėl ir dabar įsijungė į neperoliausia nuo Hollywoodo esančio Miami miesto lietuvių dainos vienetą „Banga“. Chicagoje ir apylinkėse gyvena nemaža jos artimųjų bei draugų, kurių ji vis dar pasilgsta.

x Venecuelos Lietuvių draugija Chicagoje rengia linksma gegužinę — pikniką liepos 6 dieną 12 val. Šaulių namuose. Nariai ir prijačiantieji maloniai prašome atsilankyti. Jeigu yra galimybė, prašome atnešti dovanų laimėjimams.

x Amerikos Moterų organizacijų 17-tas suvažiavimas buvo praeitą savaitę, birželio 19 d., Chicagoje. Suvažiavimas vyko Art Institute patalpose, kuriose buvo kultūrinis vakaras ir 19 tautų atstovės priėmė viešnius. Lietuviams tame vakare atstovauti per gen. kons. J. Daužvardienę buvo pakviesta „Grandies“ tautinių šokių grupės narė Aušra Jasaitytė. Suvažiavimo dalyviai ypą dėmėjosi spalvingais lietuvių tautiniais drabužiais, gintaro papuošalais ir dabartine pavergtos Lietuvos padėtimi.

x Vytautas Kasniūnas ir Edvardas Sulaitis garsina SLA organizacijos šimtmečiui paminėti rengiamą seimą. Seimas prasidės birželio 30 d. ryte Essex viešbutyje Chicago miesto centre ir tęsis iki liepos 3 d.

x Dr. R. ir A. Karkai, Toronto, Ont., Kanada, mūsų garbės prenumeratoriai ir rėmėjai, gražindami laimėjimų šakneles atsiuntė ir 26 dol. auką. Labai dėkojame.

x Lietuvių Tautinių Kapinių 75 m. sukakties proga rugsėjo 21 d. Martinique restorane rengiamas pobūvis — paminėjimas. Tam tikslui ruošiamas knygelė su istorine apžvalga, sveikinimais, skelbimais ar mirusiųjų paminėjimais. Vieno puslapio kaina 100 dol., pusės pus. 60 dol., ketvirtadalis — 40 dol. Užsakymus siųsti iki liepos 1 dienos. Pobūviui bilietai 25 dol. asmeniui. Kreiptis į LTK direktorių arba tiesiog į Liet. Taut. Kapinių įstaigą 458-0638.

(sk.)

x WEAU radijo stotis, banga 1330 AM, savaitgaliais turi laisvo laiko transliavimui įvairiomis kalbomis. Kviečia lietuvius pasinaudoti minimu laiku. Teirautis: Radio Station WEAU, 4320 Dundee Rd., Northbrook, IL 60062. Tel. 498-3350.

(sk.)

x Liet. Kat. Susivienijimo 70-tas seimas, kuriame bus atšvesta ir organizacijos 100 metų gyvavimo sukaktis, bus Wilkes Barre, Pa., rugpjūčio 14-17 d. Šia proga ir pereito seimo nutarimu visiems organizacijos nariams jau išmokėtas dividendas, kuriam išleista daugiau kaip 50,000 dol. Eina ir naujų narių vajus ir tiems nariams, kurie padaugins organizaciją naujais nariais, bus duotas geras atlyginimas. Tad subruskim gauti naujų narių ir renkimės šiame seime dalyvauti ir būti nariais šio svarbaus organizacijos įvykio.

x Sen. Frank Savicko įstaiga talkina JAV LB Socialinių reikalų tarybai atlikti formalumus, reikalingus gauti leidimams vyresniųjų lietuvių centrui ir seklyčiai pilnai veikti. Šitie reikalai užkluiavo miesto valdyboje, ir Socialinių reikalų taryba dėl to patiria nenumatytų finansinių nuostolių, kurių nepadengia kol kas gaunama parama iš privačių šaltinių. Leidimų negaunant ir dėl jų negavimo patirtam finansiniam deficitui neišsilyginus, yra pavojus, kad būstinės durys netrukus turės bent laikinai uždaryti.

x Jonas Valaitis, SLA organizacijos organo „Tėvynės“ redaktorius, Amerikos lietuvių spaudos veteranas ir daugelio kitų organizacijų veikėjas, birželio 28 d. atvyksta į Chicago dalyvauti SLA šimtmečio sukaktuvių seime ir minėjime.

x John ir Regina Žiuraitai, Oakville, Ont., Kanada, gražino laimėjimų šakneles su 25 dol. auka. Nuosirdūs ačiū už savos spaudos rėmimą.

x Agr. Vladas Velža, Santa Monica, Cal., mūsų garbės prenumeratorius ir artimas bendradarbis, atsiuntė 20 dol. auką ir gražino laimėjimų šakneles. Labai dėkojame.

x Inž. R. ir B. Kronai, Clarendon Hills, Ill., mūsų rėmėjai, gražino laimėjimų šakneles su 20 dol. auka savai spaudai. Labai dėkojame.

x Antanas B. Kvedaras, Savannah, Georgia, Kazys Venclauskas, Los Angeles, Cal., Mrs. M. Achenbach, Waterbury, Conn., kiekvienas gražino laimėjimų šakneles su 15 dol. auka. Visiems tariame nuoširdų ačiū.

x Jonas Vaičiulis, Saginaw, Mich., pratęsė „Draugo“ prenumeratą, pridėjo 20 dol. lietuviško žodžio paramai, o laiške mums rašo, kad be „Draugo“ dienraščio gyventi būtų sunku. Prašo Viešpaties jo darbuotojams geros sveikatos ir ištvermės, kad ir toliau jis eitų ir toks būtų, koks jis yra. J. Vaičiulis skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką ir linkėjimus tariame nuoširdų ačiū.

x Genovaitė Pustelnik, Chicago, Ill., su prenumeratorės pratėsimu atsiuntė ir 22 dol. auką dienraščiui. G. Pustelniką skelbiame garbės prenumeratorė, o už miela auką labai dėkojame.

x Už a.a. Elenos Tamošaitienės sielą, vienerių metų mirties sukaktį minint, šv. Mišios bus atnaušiamos T. Jėzuitų koplyčioje birželio 28 d., šeštadienį, 9:30 val. ryto. Draugai ir pažįstami prašomi velionę prisiminti maldoje.

(pr.)

x Kam reikia stiprių, atsakingų lietuvių vyrų tautos atliekant bet kokius darbus namuose ar aplink namus, tesikreipia į Socialinių reikalų tarybą tel. 476-2655. Mūsų jaunų darbininkų kadrą mieliai patarnaus ypą pensininkams ir negalintiems apsidirbti dėl nesveikatos.

(pr.)

Jaunimo centro kavinėje konsulai su dalimi komiteto, rengusio Lietuvos konsulų pagerbimą. Iš kairės: Lietuvos gen. konsulė J. Daužvardienė, Lietuvos gen. konsulas V. Kleiza, J. Damušienė ir dr. A. Damušis.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

PAMINĖTI TAUTOS SUKILIME ŽUVUSIEJI

„Šią dieną, birželio 22 d., prieš 45 metus prasidėjo karas tarp Vokietijos ir Sovietų Rusijos ir pirmadienį, birželio 23 d., sukilus lietuvių tauta per radiją paskelbė pasauliui, kad ji nori būti laisva ir išstatė laikinąją Lietuvos vyriausybę. Šiose Mišiose prisimindami lietuvių, žuvusių šiame tautos sukilime, kartojame pasauliui vėl, kad mes norime būti laisvi“.

Šiais žodžiais kun. J. Vaišnys, SJ, trumpai priminė lietuvių tautos pastangas ir lietuvių tautos nuolatinę viltį, kuri buvo išreikšta 1831 m., 1863 m. ir 1941 m. dabar mūsų minime sukilime. Šia proga buvo prisiminti ir mirę laikinosios Lietuvos vyriausybės nariai.

Kun. Vaišnys įdomiai palietė sukilimų prasmę, partizanų herojiškumą ir net tokį kaip Kalantos susidėginimo prasmę klausimą. Yra psichologų, kurie sako, kad tai yra savijudybė. Bet pažvelgus į šį klausimą gilia prasme, mes pajuntame visai kitą aspektą, žmogaus herojiškumą aukščiausia prasme. Visa eilė mergaičių, kurios gynė savo nekaltumą ir prarado savo gyvybę, Bažnyčios yra paskelbtos palaimintomis ir šventosiomis. Jos sutiko geriau būti nužudytos, negu pasiduoti. Tas pats herojiškumo dvasinis polėkis lydojo ir sukilėlius ir partizanus, nes jų dvasinis nusiteikimas buvo geriau būti laisvam ir žūti, negu vergauti. Pilna Jėzuitų koplyčia šias šv. Mišias už žuvusių sukilime užbaigė Tautos himnu. Šias Mišias užsakė Chicago Lietuvos Fronto bičiuliai. Platesnis 45 metų nuo sukilimo minėjimas numatomas ateinančių rudenį.

PASAKĖ KALBĄ AUKŠT. MOKYKLOJE

Jonas Stasys Pieža, Jr., baigiant mokslo metus aukštesniojoje Oak Lawn Community mokykloje, 1986-tųjų mokslo metų užbaigime buvo pagrindinis kalbėtojas. Svečių buvo daugiau kaip tūkstantis ir tarp jų 469 šiemet baigusieji mokyklą. Iškilms buvo birželio 8 d. Tarp mokyklą baigusiujų buvo ir jaunas Pieža.

J.S. Pieža kalbėdamas tarp kitko pasakė, kad „mes baigiantieji mokyklą turime svarbią pareigą išlaikyti Amerikos moralinį ir socialinį gyvenimą, kurį sukūrė pionierai — imigrantai. Mes turime atsiminti prez. J. Kennedžio žodžius, kad neklausime, ką mums Amerika gali duoti, bet klausime, kiek mes galime duoti Amerikai“.

Jaunojo Piežos kalbą baigusieji mokyklą sutiko dideliu entuziazmu ir rankų plojimu. Jaunasis Pieža nori tapti TV programų kalbėtoju ir žada studijuoti retoriką Illinois universitete. Jis yra Jono ir Suncios Piežų sūnus. Tėvai gyvena Oak Lawn miestelyje, bet turi Shell gazolino stotį 47-tosios ir California gatvių kampe Chicagoje. Jo senelis yra žinomas žurnalistas Stasys Pieža. — k.

TREČIOJI MAŽŲJŲ ABITURIENTŲ LAIDA
Gegužės 30 d. šventiškai pasipuošę tėveliai, broliukai ir sesutės bei seneliai rinkosi į Lemonto Bromberek mokyklos patalpas užbaigti trečiuosius „Žiburėlio“ mokslo metus ir išlydėti jo abiturientus.

Susikaupę įžengė devyni, tautiniais rūbais pasipuošę, nešdami po baltą gvazdiką žiedelį, abiturientai: Vytukas Dailidė, Kristina Jonušaitė, Irutė Masiulytė, Kristina Mikaitytė, Viktorija Naujokaitė, Darius Norvilas, Rimas Sidrys, Aliukas Šilgalis ir Aleksa Valiulytė. „Žiburėlio“ vedėja Danutė Dirvonienė kiekvienam įteikė baigimo diplomą, o auklėtoja Jūratė Norvilienė po knyga „Daktaras Aiskauda“. Atsisveikinimo žodžiu D. Dirvonienė palinkėjo sėkmės naujose mokyklose, primindama ir toliau kalbėti taip gražiai lietuviškai kaip dabar.

Tėvų komiteto pirmininkė Birutė Dailidienė pasidžiaugė sėkmingais metais, darnia valdybos veikla, geru mokyklės tvarkymusi.

LIETUVIŲ PENSININKŲ POBŪVIS

Chicagoje gyvenantieji lietuvių pensininkai, sisibūrę į lietuvių pensininkų sąjungą, š.m. birželio 11 d. 1 val. p.p. susirinko į šaulių salę paminėti tragiškus birželio įvykius ir pasigėrėti menine programa.

Pirm. St. Vanagūnas, pasveikinęs apie 190 susirinkusiųjų prie apvalių, šeiminių baltom staltiesėm padengtų ir vaisiams paruoštų stalų, pranešė, kad kovo 19 d. susirinkime išrinktoji valdyba pareigomis pasiskirstė sekančiai: St. Vanagūnas — pirm., El. Paketurienė ir J. Skeivys — vicepirm., Blažys — išdinkas, St. Dagys — išvykų vadovas, J. Petrauskas — meno dalies vadovas, A. Zaura — sekret. ir Br. Erčius — vald. narys bei taktininkas pravedant loterijas.

Susikaupimu, tylos minute ir atsistojimu pagerbti šios žemės kليونė baigusieji nariai: Antanas Strubelis ir Elena Vasiliauskienė. Plojimu patvirtinta ir pagerbta naujai į narius įsirašiusi Bronė Veiverienė.

Prieš keturiasdešimt šešerius metus, visi čia susirinkę pensininkai, gyvendami Lietuvoje jaunatve žydėjo ir buvo tragiškų įvykių liudininkais, matydami rusų tankus riedančius Lietuvos keliais, prasidėjusią rusų vykdomą okupaciją, mūsų valstybės suvereniteto panaikinimą, nekaltų žmonių areštus, o po vienerių metų okupacijos savo tėvų, brolių, seserų bei artimųjų žiauriomis sąlygomis įvykdytus trėmimus į Sibirą. Pilnesniam tų visų žiaurių įvykių atvaizdavimui, pirm. St. Vanagūnas pakvietė pedagogą, buvusį gimnazijos mokytoją ir direktorių Igną Serapiną.

Prelegentas savo išmastytu taikliu žodžiu nukėlė klausytinius į anuos tragiškus istorinius įvykius, kurie prabėgo lyg ekrane, pradedant su 1939 m. rugpjūčio 23 d. Maskvoje pasirašytu Ribbentropo-Molo-

IŠ ARTI IR TOLI KANADOJE

— Kun. Jonui Kubiliui, SJ, birželio 25 d. sueina 80 m. amžiaus. Gimęs 1906 m. gegužės 25 d. Šerkšnių km., Mosėdžio v., Telsių apskr. Į Jėzuitų vienuoliją įstojo 1925 m. Olandijoje, 1933 m. gavo filosofijos daktaro laipsnį. Grįžęs Lietuvon mokytojavo Jėzuitų gimnazijoje 1933-37 m. Kunigu įšventintas Prancūzijoje 1940 m. liepos 9 d. Montrealyje parapiją lietuviams pradėjo organizuoti 1950 m. Šių metų sveikata jau nėra gera, bet dar laiko šv. Mišias.

— Montrealio „Rūtos“ klubas surengė išskylą birželio 25 dienomis į Putnamą, Conn. Ekskursantų buvo 47 — pilnas autobusas. Apžiūrėta seselių vienuolyno aplinka, Matulaičio namai, Alkos muziejus. Ekskursantai nuvyko net į Newport, R.I. pažūrėti įvairenybių. Jais labai rūpinosi ses. Teresė ir provincijolė ses. Paulė.

— A. a. Aleksandra Balsienė, 81 metų amžiaus, mirė birželio 9 d. Toronte. Palaidota Šv. Jono lietuvių kapinėse birželio 12 d.

— Raimundas Bronius Zabulionis, studijuojas Londone, Ont., universitete, pradėjo tyrinėti gyvulių genus, paskiau kukurūzų, kuriuose taip pat rado, kad nuo kai kurių genų susidaro kukurūzų vėžys. Dar reikia didesnių ir ilgesnių tyrimų. Universitetas leido jam pralenkti magistro studijas ir daryti daktarata, tyrinėjant genus.

— Vancouveryje, B.C. lietuviai surengė Vasario 16-tosios minėjimą. Pradėjo pirm. B. Vileita. Paskaitą skaitė dr. J. Sakalauskas. Parodytas seniau sukurtas filmas apie Lietuvą. Po minėjimo ir meninės dalies buvo bendros vaikės.

tovo paktu ir baigiant su 1941 birželiniiais trėmimais į Sibirą.

Pirm. St. Vanagūnui padėkojus prelegentui už turiningą paskaitą, Vytauto D. šaulių rinktinės moterų vienetas atliko meninę programą. Vieneto vadovė Ad. Latonienė padėk-lamavo „Partizanų motiną“. Vieneto dainininkės — Ad. Latonienė, F. Braunienė, M. Racevičienė, Iz. Pocienė ir J. Kipurienė padainavo Tėvynę Lietuvą (Braznisko), Tėvynės varpai (St. Slizio), Gegutėlė (F. Strolis), Putinėlis (J. Sodaičio), Ko liūdi sėsle (St. Šimkaus ir liaudies dainas — Ar vejai pūtė, Oi žiba žiburėlis, Tu neverk, motinėle. Akompanavo muzikas J. Sodaitis. Programą atlikusiam moterų vienetiui ir muzikui J. Sodaičiui pirm. St. Vanagūnas šilta padėkojo, o susirinkusieji savo dėkingumą išreiškė aplodismentais.

Už prieinamą kainą visi norintieji buvo pavaišinti pietumis. Nepaisydamos sunkio darbo, vargo, virtuvės karščio, alkaniejiems pagirdė šios darbščios bitelės — šeiminkės: El. Paketurienė (vadovė), M. Barienė, St. Paleikienė, Peleckienė, J. Skama, M. Strungienė, Strumskienė ir M. Žilionienė. Joms priklauso mūsų nuoširdi padėka.

Visų akis traukė loterijos vadovo V. Paketurio ištatyti laimėjimai, kurie buvo praves-ti po vaišių ir sutelktos gėrybės pateko į laimingųjų rankas.

K.

Advokatas Jonas Gibaitis

6247 S. Kedzie Avenue

Chicago, IL 60629

Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.

Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.